

הגאולה
האמיתית והשלמה

אדר ראשון תשפ"ב
(פברואר 2022)

עוֹלָם חֲדָשׁ

08

לגלות את המשכן
בתוך הבית
// מלי קופצ'יק

11

להצדיע לאיש
השטח המעשי
// צבי ונטורה

בעיניים

של גאון

יהורם גאון, מי שרבים מכירים את שיריו המביאים את מסורת ישראל לתוך הלבבות, מספר בראיון ל'הגאולה' על בית אבא, על מסורות שנשכחו, על האופטימיות והציפיה לגאולה ועל הנס המופלא שזכה לו מהרבי שליט"א מלך המשיח < בנצי פרישמן > עמ' 12

יחי אדוננו מורנו ורבינו מלך המשיח לעולם ועד

[חידוש החודש]

ישראל לעמוד מול גזירת המן ולנצחו נבע מיום זה, שהופך את החודש כולו לחודש בו המזל של עם ישראל בריא ותקיף.

נבצל איפה את ימי החודש, ובמיוחד בשנה זו, כדי להרבות בשמחה, שמחה שמביאה את הגאולה האמיתית והשלימה והתגלותו של הרבי שליט"א מלך המשיח תיכף ומיד ממש.

באופן כללי, נמשלו בני ישראל ללכנה, כפי שאמרו חז"ל "ישראל דומים ללכנה ומונים ללכנה". אומות העולם, לעומת זאת, נמשלו לחמה. כך שבשנה זו, אנו רואים תוספת בכוחם של היהודים, להם מספר ימים גדול יותר מאלו המציינים את שנת החמה.

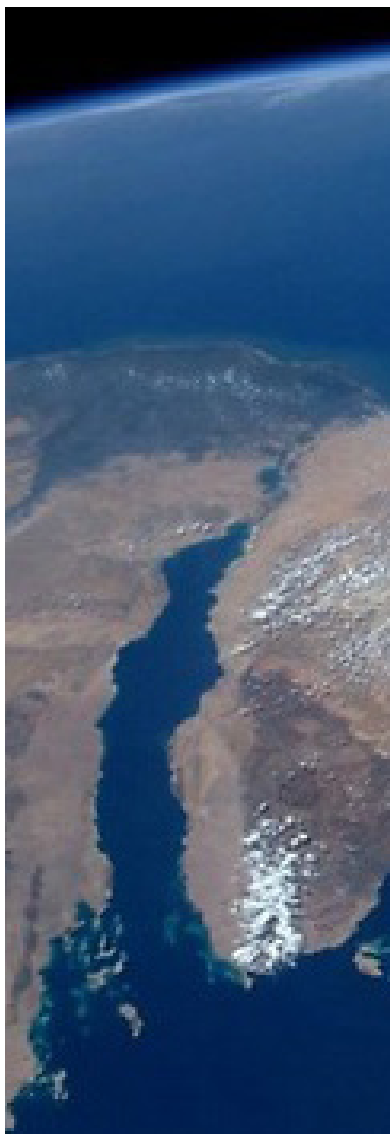
הכוח של חודש מיוחד זה, נובע מציון יום לידתו של משה רבינו בז' באדר. יום לידתו מעניק כוחות רוחניים לכל יהודי, עד כדי כך שכל הכוח לעם

בשנה זו, אנו מציינים שנה מעוברת בלוח העברי, חודש אדר מצויין פעמיים: אדר ראשון ואדר שני, בו חוגגים את פורים.

לוח השנה היהודי מותאם לשנת הלכנה, ומציין את ראשי החודשים ביום בו נולד הירח מדי חודש. בשל כך הוא 'מפסיד' בכל שנה כאחד עשר יום, אותם משלימים כל שנתיים או שלוש שנים בתוספת חודש לשנה, כך שתמיד חג הפסח יחול באביב.

צילומים: ימין משה בזוגלו, גף וויליאמס, נאס"א

[מדורים]

בזכות נשים < 8 / אקטואלי <
9 / בנימה אישית < 10 / משל
ונמשל < 11 / טיפ לחיים < 17 /
יש לי עניין < 19 / יגעת ומצאת
< 22 / תחנות מסע < 23

נא לשמור על קדושת הגליון

[18] ממר למתוק

דווקא הילדה שנקראה על שם הגלות זכתה להיות מבשרת הגאולה ומובילת השמחה. מהיכן היו לנשים תופים למחול ההודיה בים סוף? קריאה אישית לכל אחת // אריה קירשנזפט

[20] הודו לה'

הרב שניאור קופצ'יק מבית חב"ד בדרום דלהי מעניק צוהר ל'מאחורי הקלעים' של השליחות. על התשובות מהרבי שליט"א מלך המשיח שפתחו להם את הדרך // מנחם מענדל אקסלרוד

[04] הסוד של אדר

על הכוח המיוחד המסתתר בחודש השמח ביותר ועל כוחו האין סופי של כל יהודי. מה סוד קסמו של יום ההולדת של משה רבינו ועל החזון שקורם עור וגידים לנגד עינינו // שלום דובער ישראלי

[12] בעוז ובגאון

חודש אדר, חודש השמחה. פנינו ליהורם גאון, שלו נסיון עשיר בלשמח את עם ישראל. בראיון נרחב הוא סוקר את העבר העשיר של משפחתו ומעניק עתיד ותקווה לדור הצעיר // בנצי פרישמן

קיבוץ גלויות - עכשיו!

איך התאפשר לכל יהודי, ואפילו לילדים קטנים, ליטול חלק בבניית הפרוייקט הפלאי ביותר בהיסטוריה? • מה מייחד את חודש אדר, שגורם לו להיות כזה שמח, ומדוע לא צלחה תוכניתו של המן? • מהם שלשת השלבים ההכרחיים בכל פרוייקט, בלעדיהם שום דבר לא יכול לצאת לפועל והאם הנפילה והירידה עוצרות את ההתקדמות? • איך אפשר באמת להיות באחדות עם כל יהודי, גם עם כזה שמעולם לא נפגשנו איתו

עיבוד: שלום דובער ישראלי

- [את פרויקט הבנייה הפלאי ביותר בהיסטוריה, לא קיבלו הקבלנים המופחים בתבל וגם לא מהנדסים בעלי שם שהשתלמו במקצוע במשך שנים, אלא דווקא אנשים פשוטים, נשים ואפילו ילדים. נשמע לכם מוזר?](#)

כל אחד יכול?

יומם וליל. אך לא. למרבה הפלא כל יהודי, איש או אישה ואפילו ילדים קטנים, נדרשו ליטול חלק פעיל בפרוייקט, ולנדב לכך את תרומתם.

הפתרון לתמיהה הזו נעוץ באותו מפגש של עם ישראל עם הכורא זמן קצר קודם לכן בלב מדבר סיני, אז בחר הקדוש ברוך הוא בכל יהודי ויהודי להיות בן לעם הנבחר.

החידוש המעניין הוא שהבחירה הזו, לא הייתה כחלק הנשמתי של היהודי, אלא דווקא בגוף. כל המושג של בחירה קיים רק בין שני דברים בעלי מעמד שווה, כי כאשר אין ערך בניהם אין בכלל שאלה במה נבחר וכך גם כאן: הנשמה הטהורה של היהודי אינה משתווה בגלל לנפש של גוי. הבחירה האלוקית הייתה דווקא בגוף היהודי, זה שדומה ממש לגוף של גוי מצרפת, פורטוגל או תאילנד.

זהב בכל מצב

כעת התמונה קצת יותר ברורה. לאחר שה' בחר בכל יהודי, מובן כמה כח אינסופי טמון בו, עד שלכן יש לכל אחד ואחת את הכח ליטול חלק ולהיות שותף בפרוייקט כל כך גדול כבניית בית לה'.

לא סתם רשימת החומרים הדרושים לבניית המשכן נפתחה דווקא בזוהב, למרות היותו חומר יקר ופחות מצוי, כי כל יהודי, בכל מצב שהוא לא יהיה, הוא זהב - הדבר היקר ביותר עלי אדמות.

והזהב הפנימי הזה לא נשאר רק בספר. כל יהודי הוא גם עשיר בגשמיות, אלא שצריך רק לגלות זאת ולהשתדל לממש את זה בפועל ממש. ובפרט עכשיו, שהעבודה להבאת הגאולה נמצאת כבר מאחורינו ונשאר רק לקבל את פני משיח, הרי בוודאי שהקדוש ברוך הוא מברך כל יהודי בעשירות רבה ומופלגה.

חשבתם פעם מי בנה לכם את הבית? גם אם פגשתם אותו וגם אם לא, בוודאי אתם מסכימים שמדובר באיש מקצוע שמכיר את העבודה. כזה שאפשר לסמוך עליו.

ומי בנה את מגדל אייפל? אפילו בלי להציץ בויקיפדיה קל לשער שהיה זה מהנדס קצת יותר מקצועי מאשר הקבלן של בתי המגורים בשכונה. בסופו של דבר, ככל שניגשים לפרוייקט בניה גדול ומורכב יותר, כך האדריכל, המהנדס והקבלן צריכים להיות מוכשרים יותר, ועם ניסיון עשיר יותר בתחום.

אבל תתפלאו לשמוע: את פרויקט הבנייה הפלאי ביותר בהיסטוריה, לא קיבלו הקבלנים המומחים בתבל וגם לא מהנדסים בעלי שם שהשתלמו במקצוע במשך שנים, אלא דווקא אנשים פשוטים, נשים ואפילו ילדים. נשמע לכם מוזר?

בית לאלוקים

פרוייקט המשכן היה פרויקט מהפכני וראשון מסוגו. לראשונה מכריאת העולם נבנה על פני כדור הארץ בית עבור הבורא, מקום גשמי, עשוי קרשים ויריעות (ומאוחר יותר, בית המקדש הקבוע בירושלים) שבו הוא בחר לשכון ולהתגלות.

הנביא מחדד את הפלא שבבית שכזה ואומר שאפילו "השמיים ושמי השמיים לא יכללוך", כלומר אפילו העולמות הנעלים ביותר אינם יכולים להכיל את התגלות הבורא בשיא עוצמתה, ולמרות זאת "דווקא בבית הזה", בבית המקדש ובמשכן, בחר אלוקים לשכון ולדור.

הדבר הכי מתבקש הוא, שעבור פרויקט כה היסטורי וחסר תקדים יגויסו האנשים הצדיקים והחכמים יותר, אלו העוסקים בתורה

3.

תמיד בעליה

הדרך לביצוע המשימה הזו מאוד מסודרת, ומתוכננת בקפידה. כל דבר שלא נרצה לעשות חייב לעבור דרך שלושה חלקים שאי אפשר לדלג או לעקוף אותם.

אם ניקח לדוגמה אדם נמרץ שמתכנן להקים עסק, הרי שבדרך להגשמת חלומו מרעיון למציאות הוא חייב לעבור שלושה שלבים: השלב הראשוני הוא התכנון והרעיון להקים את העסק, כיצד הוא יראה, עד לפרטים הקטנים ביותר.

אחר כך מגיע השלב השני שהוא שלב העבודה הקשה. זהו שלב שיכול לקחת שנים ארוכות, בהם הוא יעבוד קשה ויחייג כדי להקים את העסק מאפס, ומאוד ייתכן שבמהלך התקופה הזו הוא יקצור הצלחות רבות אך גם יספוג הפסדים גדולים, אבל הכל זה חלק אחד מהתהליך להקמת העסק. זהו שלב שאי אפשר לדלג עליו.

השלב השלישי הוא הסוף והתכלית שבה מתגשם החלום לעסק גדול ומצליח שעומד על רגליו בצורה טובה ויציבה, ממש כמו בתכנון המקורי שהיה בהתחלה.

אין קיצורי דרך

שלושת השלבים הללו הם חוק טבע שקבע הקדוש ברוך הוא בעולמו, ובחוק הזה אין קיצורי דרך. בדיוק כמו שהשלב הראשון הוא הכרחי ואי אפשר להתקדם בלעדיו, כך בדיוק החלק השני הוא חלק מוכרח בדרך להגשמת הרעיון.

גם לכורא עצמו יש תוכנית שאותה הוא רוצה להגשים, והיא - עולם מתוקן ומושלם המצליח להכיל בתוכו גילוי אלוקי על אף היותו גשמי וחומרי. ובמילה אחת - גאולה.

לאחר השלב הראשון של תכנון הבריאה, הגיע השלב השני, שכמו תמיד הוא ארוך יותר ומורכב, אבל כל כולו הוא חלק מהדרך למטרה הסופית - הגאולה האמיתית והשלימה.

ובדרך אל אותה מטרה ישנם זמנים קשים ואפילו כאלה שנראים כירידה חלילה, אך באמת אין זו בכלל ירידה אלא חלק אחד מתוך תוכנית שלימה ומסודרת.

חלק מהתהליך

להמחשת העניין נחזור לסיפור מתן תורה ומה שקרה לאחריו, ונראה את אותו מסלול מדויק של שלושת השלבים:

בהתחלה, ה' נתן למשה רבינו רק חלק קטן מהתורה שאנו מכירים כיום. בלוחות הברית הראשונות היו רק חמישה חומשי תורה וספר יהושע. אבל רגע לאחר שמושה יורד מהר סיני ורואה את החגיגות במחנה ישראל סביב עגל הזהב, הוא שובר את הלוחות לרסיסים.

הרגע הזה נראה במבט ראשון כירידה שאין כמוה. איזה אסון גדול יותר יכול להיות מאשר שבירת לוחות הברית רגע לאחר שמושה יורד מהר סיני?!

אבל במבט רחב יותר, גם הרגע הזה הוא חלק מהתהליך, והוא חלק מהעלייה הגדולה שבה בני ישראל מגיעים למדרגה גבוהה יותר של תשובה וכפרה.

זהו המסר העולה משלושת השלבים. יהודי מצד עצמו הוא קודש קודשים ולא שייך בכלל למציאות של חטא חס ושלוש. כל מקרה שנראה כירידה הוא גם חלק מהתהליך שאותו קבע הבורא, ולכן אין מה להתפעל מכך. צריך לשים מול העיניים רק את המטרה, להגיע אל השלב השלישי הנכסף - הגאולה האמיתית והשלימה בפועל ממש.

מגדל אייפל. כמה תכנון הושקע בבנייתו?

2.

סוד השמחה של אדר

עם מידע שכזה אי אפשר שלא לשמוח. העובדה שהבורא נוכח בכל רגע בחיינו ללא תלות במצבנו הרוחני, מביאה בכנפיה רגש טבעי של שמחה מאין כמוה. ואם כך הוא בכל רגע, הרי שהדברים מקבלים תוספת משמעות בתקופה הנוכחית של השנה - חודש אדר, שזכה השנה לקבל תוספת כפולה בדמות חודש אדר נוסף.

כבר מגיל קטן כולנו זימרנו את המשפט "משנכנס אדר מרבנים בשמחה", ובאמת, אין חודש שהשמחה מאפיינת אותו יותר מחודש אדר. המזל של עם ישראל מתגבר בחודש הזה, עד שהגמרא מציעה לכל מי שנמצא במשפט מול גוי, לערוך את המשפט דווקא בחודש אדר, שאז המזל - ואיתו הסיכוי לנצח - גובר.

כדאי לעצור לרגע ולערוך בדיקה קצרה על מה כל החגיגה, ומה מיוחד בכלל בחודש אדר, כי מעיון קל בסיפור המהלכים שקדמו למזימתו של המן הרשע עולה נתון מפתיע: חודש אדר הוא חודש רגיל לחלוטין!

ירח לא שמח

וכך מספר המדרש: במהלך התכנון על השמדת היהודים (חס וחלילה), עמדה בפני המן התלבטות לגבי המועד הנכון לממש את זממו, ולשם כך הוא ערך גורל בין חודשי השנה.

התוצאות שעלו שוב ושוב מהגורל לא מצאו חן בעיניו, שכן בכל חודש בלוח השנה קיימת איזושהי זכות מיוחדת שבוודאי תגן ותשמור על היהודים מפני הגזירה, כמו פסח, שבועות וכן הלאה.

רק כאשר נפל הגורל על חודש אדר, המן סוף סוף היה מרוצה. הוא חשב שזו תהיה ההזדמנות הטובה

ביותר לפגוע (חלילה) ביהודים, מכיוון שמדובר בחודש אפור ושגרתי נטול חגים, ובנוסף לכך - זה החודש שבו נפטר משה רבינו. עם נתונים שכאלה חשב המן להצליח במזימתו, אלא שהוא לא ידע שבאותו היום שנפטר משה חל גם יום הולדתו, וזכות זו מכפרת על הרושם הלא טוב של הפטירה.

עד כאן הסיפור מהמדרש ואנחנו נשארו עם השאלה המתבקשת - מה מייחד את חודש אדר על פני שאר החודשים? לכאורה להיפך. זהו חודש ללא חגים, ואפילו לידת משה טובה רק כדי לכפר על הרושם של פטירתו.

יום הולדת של כולנו

אלא שכנראה יום הולדת, ובפרט יום ההולדת של משה רבינו זה לא סתם עוד יום. בכל יום הולדת המזל הרוחני של האדם מתגבר ונותן לו כוחות חדשים, אבל ביום הולדתו של משה רבינו המזל הרוחני של כולנו מתגבר, כי משה כולל בתוכו את כל עם ישראל, ולכן המזל של כולנו גובר ביום הולדתו עד שזה משפיע על חודש אדר כולו.

המזל שמתגבר הוא אותה נקודה עצמית ופנימית המקשרת כל יהודי עם ה', מבלי יכולת להתנתק ממנו. זו הנקודה שבכל כך הרבה מקרים נתנה ליהודים כח למסור את נפשם בייסורי מוות, רק כדי לא לעזוב לרגע אחד את האמונה בה'.

אבל התכלית האמיתית היא לתרגם את הקשר הזה דווקא כאן. מסירות נפש זו אמנם מעלה עצומה ונשגבה, אבל התכלית היא לחיות על קידוש שמו יתברך דווקא בעולם הזה, ולכצע את העבודה להבאת הגאולה השלימה, שהיא תכלית הבריאה כולה.

ילדים עולים ממדינות שונות בצילום משותף במחנה קליטה של עליית הנוער ליד כרכור. צילום: seymour katcoff

- [ההתאחדות](#)
- [העצמית הזו](#)
- [היא ההכנה](#)
- [הראויה ביותר](#)
- [להתאחדות](#)
- [של כל עם](#)
- [ישראל בקיבוץ](#)
- [הגלויות לארץ](#)
- [ישראל בגאולה](#)
- [האפיתית](#)
- [והשליפה](#)

4. להתאחד למציאות אחת

חלק ממצייאות אחת שטמן הקדוש ברוך הוא בכל יהודי. ההתאחדות העצמית הזו היא ההכנה הראויה ביותר להתאחדות של כל עם ישראל בקיבוץ הגלויות לארץ ישראל בגאולה האמיתית והשלימה.

ובמיוחד בשנים האחרונות, בהם אנו עדים להתחלת קיום הייעוד של קיבוץ הגלויות, כאשר יהודים רבים מארבע קצוות תבל עולים לארץ ישראל, בהיקף ובכמויות שלא בערך למה שהיה בדורות קודמים.

מציאות אחת

גם בעבודה האישית צריך להציף ולגלות את האחדות הפשוטה, ולאסוף את כל הכוחות הפרטיים שבנו למציאות אחת של קיום רצון הבורא. שאר הפרטים כבר יבואו ממילא אחר כך.

הביטוי החזק ביותר לכך מתגלה ברגע הראשון שאנו פוקחים את העיניים בבוקר ואומרים "מודה אני לפניך". זהו הרגע שבו אנחנו 'מקהילים' ומרכזים את כל הכוחות למציאות אחת של הודאה לה'. ברגע הזה פחות שמים לב למעלות ולכשרונות שלנו.

זהו הרגע שבו מודגשת המציאות האמיתית הכללית שבה הכל מתגבש למציאות אחת של קיום רצון ה', כך שאנחנו והקדוש ברוך הוא מתאחדים והופכים למציאות אחת ממש, שאי אפשר להפריד אותה!

ועיקר העיקרים הוא שתיכף ומיד מתקבצים כל עם ישראל מכל המקומות למקום אחד ולמציאות אחת, וכל זה תיכף ומיד ממש ללא שום עיכובים, אלא מיד ממש כולנו מתקהלים, "קהל גדול ישוּבו הנה" בגאולה השלימה, על ידי הרבי שליט"א מלך המשיח.

זהו ההבדל בגישה. במקום להניח את הפוקוס על כל פרט ופרט, צריך לקחת צעד אחד אחורה ולהסתכל על התמונה הכללית.

כאשר ניגשים לגלות בכריאה את המציאות האמיתית שבה, שהיא בעצמה אלוקות, יקח זמן ארוך מאוד כדי להתבונן בכל פרט ולראות כיצד הוא ממלא את ייעודו בכריאה.

לעומת זאת, כאשר מרכזים את כל הפרטים למציאות אחת ומגלים כיצד הכל זה מציאות אלוקית טהורה, שאר הפרטים יבואו ויתחברו ממילא, וימלאו את תפקידם בכריאה.

אלא שכדי לפעול את גילוי המציאות האמיתית בעולם כולו, צריך לגלות קודם כל את המציאות הכללית והמכנה המשותף שבין כל עם ישראל, וגם, בעבודה האישית של כל אחד ואחד.

החל קיבוץ הגלויות

בכל יהודי טמון חלק אלוקי, "חלק אלוקה ממעל ממש", ויוצא אם כן שכל יהודי באשר הוא זוכה להיות חלק ממצייאות אלוקית אחת. כאשר מתבוננים בכך הרבה יותר קל לקיים את המצווה "ואהבת לרעך כמוך", כי לאהוב כל יהודי זה לא לאהוב משהו זה, אלא פשוט לאהוב את החלק השני שלנו, כי כולנו בפנימיות חלק ממצייאות אחת.

משום כך נפסק להלכה שעוד קודם התפילה, לפני הבקשות האישיות, אומרים ומקבלים את המצווה "ואהבת לרעך כמוך", כשהכוונה בזה היא לא רק לאהוב יהודי מסוים, אלא לאהוב כל יהודי ויהודי הנמצא בכל מקום שהוא. רק אחר כך אפשר לגשת ולהתפלל על הדברים האישיים.

כך קורה שכאשר יהודי רואה לידו יהודי נוסף, הרי עוד לפני שהוא מכיר אותו ואת מעלותיו או חסרונותיו, הרי הוא מתאחד איתו למציאות אחת ממש, מתוך הכרה בעובדה ששניהם הם

ב"ה

היום יותר מתמיד רואים ניסים גלויים

בפניה לרבי שליט"א מלך המשיח בבקשת
ברכה, עצה והדרכה באמצעות אגרות הקודש

חיגו למוקד הברכות: 03-9412-770
או באתר האינטרנט: www.igrot.com

יחי אדוננו מורנו ורבינו מלך המשיח לעולם ועד

[בזכות נשים // מלי קופצ'יק]

המשכן שלך

מקדש אלוקי הוא הנושא הכי מדובר בשבועות אלו על בימות הקריאה בבתי הכנסת • איך זה קשור אלייך כאישה? היכן רואים את מעלת האישה כבר אז בבניית המשכן? • וגם: איך כל זה קשור לחלקיק האלוקי שבך?

כל אחת בונה!

כל אישה היא מוכשרת ולכל אחת יש משכן אלוקי אותו היא בונה, כנאמר: "ועשו לי מקדש ושכנתי בתוכם". אם נשים לב, לא נאמר "ושכנתי בתוכו" אלא "בתוכם" - אלוקים מבטיח לשכון בתוך כל אחד ואחת מישראל - במקדש שהוא/היא בונים בלבכם פנימה.

את כל אחת מאיתנו התורה הכתירה בתואר 'עקרת הבית', מלשון עיקר הבית. כל אחת בונה לאלוקים משכן בביתה, וכל אחת רוצה שאלוקים ישרה בביתה והברכה וההצלחה ימלאו אותו מקיר לקיר.

יש בכוחנו לגרום לו לשרות בביתנו פנימה, על ידי יצירת אטמוספירה מתאימה: הפיכתו לבית של תורה, תפילה וגמילות חסדים.

איך עושים זאת, את שואלת? ובכן, עלייך להשיג ספר קודש כגון חומש, ספר תפילה - כמו סידור או תהילים, וקופת-צדקה (זו יכולה להיות גם כוס או קופת חיסכון שתייעדי לצדקה), בה תתרמי מידי יום ובעיקר בימי שישי לפני הדלקת הנרות בזמן (מומלץ לחבר את הקופה לקיר בפרט במטבח).

כך יהפוך ביתך לבית של תורה, תפילה וגמילות-חסדים. בית שאלוקים שמח לשרות בו!

מזמינה אותך, כאותן נשים מוכשרות של אז, להשתמש בכישוריך המיוחדים לבניית המשכן הפרטי שלך. לך כאישה יש את מה שאין לגבר - יש לך את הכוח להכניס אור, חום, חיות וחמימות בבית; את זו היוצרת את האווירה לכל בני המשפחה, רק לך יש את הרכות האימהית לחנך באהבה וחביבה כך שהילדים יפנימו וההשפעה תחדור ותיקלט עמוק ובנעימות.

הבעל אולי יוצר את הדירה הפיזית, אבל את, ורק את מכניסה בבית את מימד היופי, האווירה והאסתטיקה.

לך נשאר רק לעשות. לבנות ולטפח עם הכישורים הנשיים המיוחדים שלך, שלאף גבר אין.

בהצלחה אישה יהודיה! כי "את עלית על כולנה!" ■

בית פרטי או משכן לה, תלוי במעשיך

את זו היוצרת את האווירה לכל בני המשפחה, רק לך יש את הרכות האימהית לחנך באהבה וחביבה כך שהילדים יפנימו וההשפעה תחדור ותיקלט עמוק ובנעימות

מציינת זאת לשבחך, באמרה: "ויבואו האנשים על הנשים" (שמות לה, כב) - וההסבר הוא שהגברים היו טפלים להן בתרומה, כי את העיקר כבר הקדימו ותרמו הנשים.

הרבי שליט"א מלך המשיח מעצים את מעלת הנשים, בכך שהן לא היו רק ראשוניות בנתינה, אלא גם באיכות התרומה. במדרש מסופר, שנשים מוכשרות תרמו מהכשרונות בהן ניחנו - היו נשים שהיו אמניות בטווייה והתנדבו למלאכה. גם את זה התורה מציינת לשבח: "וכל הנשים אשר נשא ליבן אותנה בחכמה טוו את העזים" (שמות לה, כו). חכמינו מסבירים שהייתה זו אומנות מיוחדת שידעו נשים מסוימות - לטוות אריג מהצמר כשהוא עדיין על גוף העז. זוהי ראייה לכך שהן תרמו לא רק מכספן ותכשיטיהן, אלא גם מכישוריהן!

לפניהם במעמד הנשגב של מתן תורה. הם חשבו לתומם שהעגל ישמש עבורם תחליף למשה, כממוצע שיחברם אל אלוקים.

ומניין היה להם זהב ליצירתו? אז ככה - הגברים כדרכם ניסו קודם כל להתרים את נשותיהם. הם באו לנשים וביקשו מהן זהב על מנת להכין את העגל, אולם הנשים סירבו לתרום את תכשיטיהן ליצירת אליל, עד שלגברים לא נותרה ברירה והם נאלצו לקחת משל עצמם.

בזכות המעשה הזה קיבלו הנשים את ראש חודש כהן, בו עליהן לנוח ולא לבצע עבודות קשות!

נקודת יתרון שנייה: כשמשה פונה לעם ומבקש תרומות לבניין המשכן האלוקי, הראשונות שנרתמו ותרמו הן הנשים!

הפעם, הן מתגייסות ראשונות ונותנות בשמחה עוד לפני הגברים, עד שהתורה

בחודש זה אנו קוראים בתורה על בניית המשכן האלוקי במדבר, מקדש שנבנה מתרומות העם.

בנדבת המשכן כולם נצטוו להשתתף - אנשים, נשים וטף. המדובר היה בבניית בית פיזי עם גבולות ברורים לגמרי עבור אלוקים האינסופי! זהו משהו מדהים. קונספט ייחודי הכולל בתוכו גבול ובל-גבול יחדיו. עד כדי כך, ששלמה המלך אמר כשבנה את המקדש הראשון בארץ ישראל: "השמים ושמי השמים לא יכלכלוך, אף כי הבית הזה!" (מלכים א, ח, כז) - זאת אומרת, שהעולמות הרוחניים אין בכוחם להכיל אותך, אבל הבית הזה - כן!

היינו מצפים לכאורה, שאלו שיוכו להכין ולתרום לבניית בית כל-כך נעלה ונושא הפכים יהיו רק אנשים מיוחדים, יראי אלוקים, מורמים מעם, אנשים צדיקים, רוחניים במיוחד... אך לא, התורה דורשת גם את התרומה של האישה והאישה הפשוטים, ואפילו של הילד! ומדוע? כי בכל אחד/ת מאיתנו יש את הניצוץ האלוקי, נקודה שהיא חלק ממש ממנו ולכן כל אחת יכולה לבנות, וכל אחת יכולה וצריכה להשתתף, כי היא חלק מאותו עם שנבחר מכל העמים, ואלוקים בחר בה ושתל בתוכה 'שבב אלוקי' בדמותה של הנשמה.

אז גם אם עובדת היותך 'נזר הבריאה' עדיין לא מתבטא אצלך לגמרי בחיי היום-יום, עדיין את בת מלך נבחרת, ויש בך כוחות מיוחדים ונעלים. את יכולה וראויה לבנות מקדש לאלוקים, גם אם כרגע ה"יהלום" שבך מכוסה ב"בוץ".

אבל זכרי שאת יהלום, זהב טהור וכך הבורא רואה אותך, מעבר לכל המסכים!

LADIES FIRST!

אם אנו מביטים על התרומה הציבורית למשכן, המעניין הוא שגם בה אנו מוצאים עליונות וקדימה נשית.

מעניין, אה?

נקודת יתרון ראשונה: אז קודם כל, אחרי שניתנה התורה ומשה עלה למרום, בני העם טעו בחישוב הימים וחיכו למשה שבושש מלרדת. כתחליף, הם יצרו לעצמם עגל מכוסף מזהב, העתק של 'פני השור' - אחד מאופני המרכבה האלוקית שנגלתה

אף יהודי לא ישאר מאחור!

יצרי הסרט על חייו של שפינוזה, ביקשו לצלמו בבית הכנסת העתיק באמסטרדם אך נתקלו בסירוב מצד ראשי הקהילה • גם כאשר הגיעו לשיחזור המבנה בניו יורק סורבו • הסיבה? חרם עתיק על האיש בשל דעותיו. אך מה משתנה כעת?

לא משתנה אצלנו. תיאוריות ואידיאלים אופנתיים כובשים את העולם - ומתפוגגים, ואנו בשלנו: אלוקות. אמונה. תורה. מצוות. ויהי מה.

ולאן כל זה מוביל?

האם הייתה זו השאלה שהכריעה ועיוותה את הרציונל של ברוך שפינוזה? התשובה הייתה ידועה מאז בריאת העולם. אך בתקופות קדומות יותר סומנה המטרה בעתיד כה רחוק, עד שעיסוק אינטנסיבי בנושא יכול היה לייאש.

אך לא עוד. לאחרונה הולך ונשאב "העתיד הרחוק", אל ההווה. אמנם את משיח עדיין איננו רואים, אבל את התחלת פעולותיו בעיצוב המציאות ניתן כבר לראות, ועוד איך: **

כל סימני אחרית-הימים שלפני האוטופיה שצפו הנביאים וחז"ל - מתגשמים אחד לאחד בדור הזה. נכון לעכשיו, הגאולה כבר מתגלגלת בעולם, ומכאן ניתן כבר לראות סוף סוף גם את המטרה הסופית.

בעיקרו של דבר, עם ישראל נשלח אל העולם על מנת לזרוע ברבדים הנמוכים והעמומים של תודעת העולם, אמונה ויקדת וידיעת אלוקות. תהליך השליחות הממושך החל ברגע הבראשית, ויושם בקרוב עם התגלותה של אישיות מופלאה. משיח. המהפך התודעתי שיחולל אדם-העל הזה יפרוץ את גבולות ה"רציונל" הפילוסופי האטום, ויזריח בתודעתם של כל באי העולם וודאות אלוקית מוחלטת. הוא זה שיקים את "מדינת-העולם" וישלט בה. "חוקי" הטבע לא יגבילו עוד את בני-האדם, וחיים ביולוגיים עילאיים יחוו את הנצח המואר.

ומה יהיה אז עם שפינוזה?

הרכי שליטי"א מלך המשיח הבטיח שאף יהודי לא יישאר בגלות. לא בגלות השכל, לא בגלות הזמן, ולא בגלות גיאוגרפית. אם נתפלל, נבקש ונצטק לה' יתברך באמת וממש חזק, כל זה יקרה יותר מהר. עכשיו ממש. ■

*עיקרון אי-הוודאות של הייזנברג (אחד מגדולי הפיזיקאים ומדען אוניברסיטת צ'יכגו) שביטל את המושג "חוקים" בכל הנוגע לטבע, ובמקומו הטמיע את מושג ה"הסתברות".

**הנושא מבואר להפליא בשיחותיו של הרבי שליטי"א מלך המשיח, במיוחד מהשנים תשנ"ג-תשנ"ב.

צילום: Michele Ahin

בית הכנסת העתיק של אמסטרדם

כל יהודי שמודה לה' על כוס מים ומברך "שהכל נהיה בדברו", מעיד בכך שהוא פאמין באלוקים כבוראה ושליטה היחיד של המציאות

המדעית. בדיוק בעבור רגעי הניסיון האלו, נפסקה ההלכה הראשונה בשולחן-ערוך "ולא יתבייש מפני בני-אדם המלעיגים עליו בעבודת ה'".

ברגעי ניסיון כאלו, מומלץ להיזכר כיצד במהלך ההיסטוריה כולה קרסו אימפריות אדירות יחד עם האידיאולוגיות שלהן, בזו אחר זו למול עינינו. ועם ישראל? חי.

בתורה שלנו מפעמת אמת האין-סוף, מסתורית ומדהימה. הנצח הזה מפעם גם בקרבנו של כל יהודי, בין אם הוא מודע לכך ובין אם עדיין לא.

חרם בן יום, או בן 400 שנה, פורטוגל ואמסטרדם של ימי הביניים, או ניו יורק של היום, 3,333 שנה מאז מתן תורה על הר סיני, או חזרה בתשובה אתמול בתל אביב -

כל זה לא משנה לנו. שום דבר מהותי

האין זה אנכרוניזם?

האמנם חרם שהוכרו על פלוני לפני 400 שנה, אמור להיות עדיין רלוונטי למישהו? כן. כאשר מדובר בניסיון לפגוע בערך נצחי, שמקורו בחוקי האלוקי שמעל למימד הזמן, ודאי שיש לדברים קיום, ללא כל קשר לזמן שחלף מאז.

כל יהודי שעורך קידוש בשבת "זכר ליציאת מצרים" הניסית, שהיא הפגנת בעלותו הגמורה של האלוקים על הטבע, מצהיר בכך שהוא שולל לחלוטין את רעיונותיו של שפינוזה. כל יהודי שמודה לה' על כוס מים ומברך "שהכל נהיה בדברו", מעיד בכך שהוא מאמין באלוקים כבוראה ושליטה היחיד של המציאות, כולל "חוקי" הטבע* להם סגד שפינוזה.

לא קל להצטייר כמיושן ומאובן מול תפיסות עולם שבטוחות בעליונותן

כמאה שנים לאחר גירוש ספרד החלו להגיע לאמסטרדם אנוסים מספרד ופורטוגל. שם הם כבר לא נאלצו להסתיר את יהדותם. כאותה תקופה הגיעה לאמסטרדם גם משפחת שפינוזה, עם בנם ברוך. ברוך עזב את מוסדות "הקהילה הפורטוגזית" ועבר לאוניברסיטה, שם פיתח השקפות פילוסופיות של כפירה ופרסם אותן ברבים. במקביל, הפגין שפינוזה זלזול בוטה בקיום המצוות. הוא הוזהר ללא הועיל, אך לבסוף הוחרם על ידי רבני הקהילה.

שפינוזה קנה לו מעריצים ברחבי הולנד, והתפרסם מאוד, בעיקר ב"זכות" החרם.

במשך דורות רבים נחשב בית-הכנסת הפורטוגזי באמסטרדם לאחד המרכזים היהודיים החשובים במערב אירופה, והיה אחד מבתי הכנסת הבודדים באירופה ששרדו את הכיבוש הנאצי, כשלאחר מלחמת העולם הנוראה שבה לפעול סביבו קהילה יהודית תוססת.

וכאן מתחיל הסיפור שלנו: בשנים האחרונות החל יהודי בשם יצחק מלמד, פרופסור לפילוסופיה מניו יורק, לעסוק בכתביו של שפינוזה, והחליט לצלם סרט על חייו. מלמד שאף לחזור אל "המקום שבו הכל החל", ולצלם בבית הכנסת העתיק באמסטרדם. הוא הגיש בקשה למוסדות הקהילה, אך להפתעתו סורב בתוקף. הובהר לו כי שפינוזה הודח מהקהילה היהודית באמסטרדם בגין זלזול מופגן באמונה היהודית ובקיום המצוות עליהן מסרו אלפים מבני דורו את נפשם. ביהדות לא השתנה דבר מאז, נאמר לו, וממילא לא ייתכן לשתף פעולה גם עתה עם גורמים שמטרתם "הנצחת" זכרו ופועלו. "אנו רואים זאת כהתקפה נגד הזהות והמורשת שלנו", סגר את הנושא הרב יוסף בנימין צרפתי, רבה הנוכחי של הקהילה.

השמועה גם אומרת שפרופסור מלמד ניסה להשיג אישור לצלם בקהילת "שארית ישראל" הספרדית בניו יורק, שביית הכנסת שלה נבנה כהעתק מדויק של בית-הכנסת הפורטוגזי באמסטרדם. להפתעתו, גם באמריקה החופשית והליברלית דחו את בקשתו: "לא נשתף פעולה עם מי שבא לנתק את השלשלת ולזלזל בכל הקדוש והיקר לנו".

[בנימה אישית // נעמה טונפלד]

תנו לגדול בשקט

מה שלמדתי מהבת שלי, מדוע בני נוער ביקשו להאריך את הניסוי בו נטלו חלק, ומה ההשפעה הגדולה על גרעין צעיר שזה עתה נזרע באדמה יכולה ללמד אותנו

למה עשית את זה? שאלתי את הבת שלי, הרי אני יודעת כמה עבדת קשה וחסכת שקל לשקל כדי לקנות לך אייפון מתקדם עם מצלמה משוכללת, משאת לב של כל נערה ממוצעת בדור הזה.

"רצייתי לשלוט במכשיר, ולא שהוא ישלוט בי", ענתה לי בתי את התשובה המפעימה שלה.

יש רגעים כאלו שגאוונה הורית מחלחלת בשקט ללב, ואת יודעת שהצלחת במלאכת החינוך. זה היה רגע כזה.

לשמור על השתיל

לאסור ולהטיל וטו הוא שלב בחינוך שהתעקשנו עליו עד שהכנו שזה לא יעבוד. הדור הזה חכם מאיתנו, והם ימצאו את הדרכים שלהם להשיג מה שליכם חפץ. החכמה היא לכוון אותם לכך, לחנך ולהקנות ערכים שילוו אותם בדרך.

תורת החסידות, ובייחוד הרבי שליט"א מלך המשיח בשיחותיו בנושא חינוך מלמדים אותנו כמה חשובה ועדינה היא חווית ההתבגרות של ילד וילדה, נער ונערה.

כמו גרעין רך שעתיד להפוך לעץ. במידה וישרט שריטה קטנה, איש לא יראה, זה לכאורה דבר שאינו ניכר לעין או פוגם בקיומו של הגרעין שהולך להפוך לשתיל ואחר כך לעץ גבוה ורחב.

אבל כל אגרונום יסביר לכם כי שריטה או פגיעה בגרעין עצמו, צעיר ככל שיהיה, היא בעלת השלכה ארוכת טווח על הצמח עצמו ועל אופן גדילתו העתידי.

כלומר - מה שאנחנו זורעים עכשיו, נקצור אחר כך. יש פונקציות שכבר לא נוכל לדמיין את חיינו בלעדיהן, כמו ויז, ווצאפ ואפליקציות למיניהן, אבל בדרך קצת שכחנו מי מנהל את מי. והבת שלי, בחכמתה, הזכירה לי:

"אני מקנאה בך", אמרתי לה. הלוואי ויכולתי לעשות את זה גם. ושמחתי מאוד מאוד בלב, שהיא נתנה לעצמה מתנה נדירה: את הזמן לגדול בשקט. ■

להתנתק כדי להתחבר

הבת שלי, בת 17.5 קנתה טלפון מקשים.

לחלקכם זה נשמע אולי כמו עובדה משעממת ויבשה, אבל אני, כאמא שלה, יודעת שמדובר באירוע מסעיר ולא פחות ממהפכני.

ילדת דור המילניאלז, שנולדה ישר לתוך מסכים חכמים וסמארטפונים, החליטה, באופן עצמאי ויוזם לגמרי, לעבור לעולם אנלוגי, מיושן, לא מחובר טכנולוגית, בקיצר "לא בעניינים", טלפון מקשים. נו, זה שנהוג לכנות 'טלפון טיפש' אבל שוב ושוב הוכח שהוא הכי חכם שיש, זה אנחנו הטיפשים. או לפחות, תלתיים.

המחקר שחשף את המציאות

מחקר עדכני שנערך בקרב 100 בני נוער מכל הסוגים: בנות ובנים, דתיים וכאלו שאינם, עירוניים ומושביניקים, בדק את השפעת ההתנתקות מהסמארטפון בקרב מגוון סוגי משתמשים בקרב הנועה.

האתגר היה לא פשוט: שבוע בלי טלפון סלולרי. בכלל. החוקרים נתנו תמריץ כספי למשתתפי המחקר, אך ועדת הלסינגי, המאשרת ניסויים בקרב בני אדם דחתה את הניסוי: התמריץ הכספי עלול להפעיל לחץ נפשי על המשתתפים, שגם כך מצויים בעיצומו של גיל לא פשוט. בעקבות כך קבעה הוועדה כי על התמריץ להינתן עם או בלי קשר למשך זמן ההשתתפות בניסוי.

כלומר, גם אם הנער או הנערה נשברו אחרי יומיים או אפילו אחרי חצי שעה, מה שכנראה היה קורה לרובנו, הם עדיין יקבלו את הסכום שהובטח להם על ההשתתפות בניסוי. ונחשו מה?

רובם המכריע של בני הנוער המשיכו עם הניסוי עד הסוף, וחלק גדול גם ביקשו להאריך אותו באופן עצמאי ויוזם.

להשיג את השקט

את תחושותיהם הם מתארים כך: כמו התנתקות מאיבר בגוף, תחושה של חרדה, אי שקט, תחושה שמשוה קורה בלעדי ואני לא חלק ממנו ואפילו פומו (fomo), פחד מפני החמצה.

החיים עוברים לידו והוא אינו חש בהם, כי הוא תקוע כל היום במסך הסלולרי שלו וצופה, למרבה האירוניה, בחיים של אחרים בטיקטוק, באינסטגרם ובסטורי

הפעם, לא בגלל הניתוק מהמכשיר החכם, אלא להיפך, בשל ההתחברות המחודשת אליו. נערה אחת תיארה זאת כך: סופסוף השגתי שקט לעצמי, אף אחד לא יכול היה לבוא ו"להתפרץ" למרחב האישי שלי עם הודעות ובקשות. יכולתי לנהל את הזמן שלי כמו שאני רוצה ורואה לנכון, ועכשיו אני יודעת כי אצטרך שוב להיכנס לעול הזה של שטף מידע טכנולוגי שלא ישאיר לי זמן לעצמי.

נער אחר ציין, שביקש להאריך לעצמו את זמן ההתנתקות מהמכשיר מעבר למה שהניסוי דרש. הוא הרגיש שמחיר התלות במכשיר גבוה מדי.

החיים עוברים לידו והוא אינו חש בהם, כי הוא תקוע כל היום במסך הסלולרי שלו וצופה, למרבה האירוניה, בחיים של אחרים בטיקטוק, באינסטגרם ובסטורי.

במקביל, וככל שהתמשך הניסוי, תיעדו בני הנוער המשתתפים במחקר את תחושותיהם המתמשכות ביחס לניתוק מהמכשיר, וגילו רבדים נוספים: שקט נפשי, רוגע, ניתוק מבורך.

נערה אחת תיארה את לבלוב העצים שנמצאים בדרך בה היא הולכת כל יום אך מעולם לא שמה לב אליהם, ולראשונה, כשאין מכשיר שיסיח את דעתה היא מבחינה בהם.

נערה אחרת מתארת חוויה מקרבת עם אחיה הקטנטנים - במקום לזרוז אותם במקלחות, היא מצאה את עצמה יושבת ומסייעת להם באמבטיה, ואגב כך משוחחת איתם על דברים שמעולם לא חשבה שתתעניין בהם.

בסוף הניסוי, התוודו כמה וכמה מהם על תחושת פחד וחשש.

[משל ונמשל // צני ונטורה]

מבחן התוצאה

ישנם דברים שנראים כמושלמים, אך יכולים להיות אחיזת עיניים • סיפורם של שלישיית החברים המתאספים בפרלמנט השבועי • קיבלנו חודש נוסף בכדי לממש את המסקנה המתבקשת מדבריהם

מהלך הירח - התקווה של השמש!

חודש אדר הנוסף, החל בימים אלו, נקבע כדי להשלים ולהשוות את מסעו החודשי של הירח, למסעה השנתי של השמש.

השמש, המסמלת על יציבות, מורה על האמת הרצויה והבלתי מתפשרת, אך לא תמיד זו המתממשת בשטח. הירח הוא מתנייע, מחובר עם המציאות המשתנית, והינו סמל המימוש והקיום בשטח, אך לא תמיד מספיק לממש את החזון הרצוי המתבקש ממנו. בחודש זה, אנו מצדיעים לא רק לבעל העקרונות, איש החזון והרוח, הממתין לפעולות רעהו בסבלנות ובענווה במשך חודש שלם עד שיתבטאו היטב במציאות הגשמית, אלא גם ובעיקר אל איש הביצוע, טכנאי השטח, הטורח ככל יכולתו ברגעים האחרונים שלפני תחילת השנה היהודית, כדי למלא בשלימות את המטלות שלשמן הוא נשלח.

האמת כובשת!

בהזדמנות מסוימת, אמר הרבי שליט"א מלך המשיח לאחד מ"רודפי השלום" שבא להסתופף בצילו [במילים שלנו]: "לא מעניין את אויבינו מהי הפרשנות האישית שאני, אתה או פלוני מעניקים למילים הנאמרות על ידינו. מה שנוגע זו המשמעות שהם מפיקים מהמילים שלנו לצרכיהם".

כשם שבתקופת המדבר, כל עוד שלא נבנה המשכן בפועל ובגלוי, אזי למרות הכוונות והתוכנות הנעלות ביותר - עדיין לא התממשה בגשמיות המטרה העיקרית שלשמה נועדה נתינת התורה כסיני - חיבור הקדושה לעולם, כך גם כעת, בזמננו זה, ברגעים הספורים שלפני הגאולה, את "בשורת הגאולה" שמשמיע לנו משה שבדורנו הרבי שליט"א משיח צדקנו צריך לראות ולקיים בפועל ממש, כאן ועכשיו, בהתגלות בעולם הזה הגשמי לעיני עם ישראל וכל העולם כולו בכל קצווי תבל - ומתוך שמחה וטוב לבב! ■

קפה או תה, זה לא משנה. העיקר חסר

לא מעניין את אויבינו מהי הפרשנות האישית שאני, אתה או פלוני מעניקים למילים הנאמרות על ידינו. מה שנוגע זו המשמעות שהם מפיקים מהמילים שלנו לצרכיהם

אבו-עלי...

"טוב, זה לא אותו הדבר", זאקו מפריח בחשיבות טבעת עשן, "מה אתה כבר מצפה מילד קטן? לגביו הוא אכן מימש את מה שביקשו ממנו. תקשיבו לזה, זה הסיפור האמיתי על גידיו!" התחיל זאקו כשהוא נושם עמוק אל קירבו את הסיגריה.

"לפני שנה הגיע לביתו שודד עם סכין. השודד סימן עיגול על הרצפה, ואיים עליו ועל כל משפחתו שלא יעזו לחשוב לצאת ממנו".

"אחרי שהגולן סיים לארוז את כל הבית וברח, יצא גידי החוצה אל כל החברה, וסיפר בגאווה בלתי מוסתרת: אל תשאלו, לא דפקתי לו חשבון! למה מי הוא? כשהוא סיבב את הראש, הוצאתי את הרגל מהעיגול..."

הספר" את מה שהתבקש. הוא פשוט סיפר לעצמו שהוא אהוד ונאהב בכל מצב - ואף הצליח נחרצות בפעולת השכנוע..."

שמיל לגם מהפחית והתרווח על הכורסא הישנה שג'וני מצא פעם ליד המתנסים: "תשמעו סיפור עם עידן, הבן שלו הקטן - יום אחד הוא לקח את עידן יחד איתו לאיזה מפגש חברים, כשעידן סוחב בידו את הבימבה האהובה שלו. בדרך הוא הזהיר אותו להתנהג יפה - ועידן הבטיח לקיים. עידן שיחק בהתלהבות בצעצוע האהוב עליו, כשהוא משמיע קולות שונים של אמבולנס, נידדת משטרה ורכב פרסומת קולני. גידי, שלא יכל לסבול את זה יותר, גער בו לעיני כולם. עידן היה מבויש ולא ממש הבין מה רוצים ממנו: אתמול הוא שיחק בחצר ביחד עם רונן על הבימבה, אותו דבר בדיוק, והגננת אמרה להם שהם מה-זה מתנהגים יפה..."

זה כבר מנהג קבוע. בבוקרו של יום שישי מתייצבים אלברט, שמיל וזאקו במזנון השכונתי

"הבדוקה של ג'וני" - מזמינים קצת פיתות וחומס, שיהיה מה לנגב, פיצוחים, פחיות בירה וקופסת סיגרים מעולה. בשבילם זה "זמן איכות" רגוע, בו הם יכולים לנהל שיחה ללא כפפות על כל נושא שעלה במוחם בשבוע האחרון.

בין שיחת אוהדים על משחקה האחרון של הקבוצה המקומית לבין הצעת העבודה הפוליטית לממשלה בשבוע הקרוב, הם מחליטים לפעמים "לנתח" התנהגויות של דמויות מסוימות המצויות במרחב המחיה המשותף שלהם. הפעם, הם נפלו על גידי.

מהזיות של הקפה

אלברט התחיל. את גידי הוא מכיר עוד לפני שהתחתן. הוא זוכר את גידי חוזר מרוצה עד השמיים מקבלת הפנים שערכה לו המשפחה של זו שהיתה אמורה להיות המיועדת. "זהו זה זה", אמר כשכולו קורן מאושה "מה קרה?" שאלו החברה. "פשוט מאוד", הוא ענה. "אביה של הכלה הציע לי כוס קפה אחת, והסכמתי. אחר כך הוא הציע עוד ועוד כוסות ואני שתיתי ושתיתי, והגעתי ל- 12 כוסות קפה. אין לי ספק שהם התלהבו ממני..."

החברה הסתכלו אחד בפני השני מנסים לעכל את התדהמה שאחזה בהם. "לא, גידי", הם נדו לו בראשם, "הפעם זה כנראה לא יהיה זה... להבא, תדע שאפשר לקחת כוס קפה אחת, מקסימום שתיים. בטח לא 12..."

בפגישה הבאה, גידי כבר הגיע מנוסה. כשהוא חוזר, סיפר לחברה בהתלהבות שהפעם זה באמת זה, כי הציעו לו 12 כוסות תה והוא, בנימוס, לא היה יכול לסרב... כשהם סימנו לו בידם בתנועה של שאלה, הוא מיהר להשיב: "מה הבעיה? אמרתם את זה רק לגבי קפה. לא על תה..."

הגננת אמרה...

"גידי", הסביר אלברט בידענות, באמצע פיצוח הפיסטוק הסורר, "לא מסוגל לראות מעבר לבועה האישית שלו. מבחינת זווית הראיה של עצמו, הוא אכן ביצע "לפי

אחרי יותר מיובל שנים בתוך תעשיית המוזיקה והמשחק, יהורם גאון קובע: אנו חיים בתקופה מופלאה. זכינו לראות ניסים ופלאות שבעבר רק חלמו עליהם. מביע את צערו על מיעוט לימודי המסורת בקרב בני הנוער, אך נשמע אופטימי כשאומר שבסוף כולם ירצו בכך מעצמם. וגם: מה ראה בסבב ההופעות שלו בבתי חב"ד בעולם, ואיך בזכות קיום הוראתו של הרבי שליט"א מלך המשיח, זכה לנס במשפחתו

בנצי פרישמן || צילומים: ימין משה בוזגלו

”אנחנו לא
צריכים להסתכל
על חצי הכוס
המלאה, אנחנו
צריכים להסתכל
על 99%
הכוס
המלאה”

”מחלוני אני רואה, רחוב כמו נהר גואה ואנשים לעבודת יומם הולכים. ותינוקות של בית רבן, עם הילקוט שעל גבם ובידיהם כמה ענפי הדס פורחים. פתאום זה בא ומתבהר, ולעצמי אני אומר לא תנצחו אותי. לא מנצחים אותי, כל כך מהר”

פשוט להאמין איזה מין גס קורה כאן, בארץ הזאת, בשבעים השנים האלו. ולמרות כל זאת, כל הזמן יש מי שמתלוננים שזה ממש לא בסדר ושוה ממש עוד רגע לפני קריסה. מה שקרה פה זה שאחרי אלפיים שנה של ארץ שהייתה כמעט חריבה לגמרי, נבנתה כאן ארץ עתיקה - מחדש. (מספיק לקרוא את הכתבים של האנשים שעברו בעבר בארץ, כמו בנימין מטודלה וכל האחרים, כדי לדעת מה בדיוק היה בארץ הזו. עד כדי כך שכבר אז אמרו, שעד שלא יחזרו הנה האנשים שגורשו מכאן, הארץ תישאר חרבה). מה שקרה פה, זה מין דבר פלאי, שמימי, בלתי מושג ע”י המוח האנושי. אחרי אלפיים שנה, חוזרים לכאן לאותה ארץ, אל אותם משעולים, אל אותם הרים, שנביאים פה הסתובבו, שהשופטים הילכו פה, שהמלכים הייתה להם כאן ממלכה, ומדברים באותה שפה.

זה כאילו אלפיים שנה קפאו, וחזרנו ישר לאותו מקום. מה זה אם לא נס?

וממה כל הפלא הזה צמח? מאנשים שהגיעו מגיא הריגה, אנשים מוצלים מתוך אש, הם אלו שהקימו בתוך שבעים שנה מערכת מדינית שאין אח ורע בהישגיה. רק לדוגמא, בתחומי ההייטק והסייבר הפכנו לטובים ביותר. מגיעים לכאן מכל העולם רק כדי ללמוד כאן איך כל ההייטק והסייבר עובדים.

אני מנסה לומר, שהקול שנשמע בפומבי, איננו בהכרח כל העם. הוא איננו קול ישראל’.

ואיך אנו יכולים להקביל את הדברים למצב הנוכחי, בישראל של היום?

הדבר הזה הולך לכל אורך ההיסטוריה שלנו. תמיד תשמע ששם לא היה טוב, ושם לא היה טוב, וכאן לא היה משובח, וכאן היה הזוי, וכאן היה רופס. וזה תמיד בסך הכל אחד או שניים או שלושה, שהגיעו אל הכתובים ואל אמצעי התקשורת.

הם יוצרים את הרושם שהם הרוב, וזאת הטעות הגדולה שלנו.

אם אנחנו רוצים לדעת מה באמת קורה כאן בישראל, צריך להסתכל אחורה על מה שמתחולל פה בשבעים השנים האחרונות.

לאורך כל השנים הללו, תמיד היו את אלו שבכו ואמרו איזה מין דבר זה, איזו מין ארץ זו, לאן נגיע, הנה אנחנו לפני תהום, הנה אנחנו לפני משבר, הנה אנחנו לפני קריסה.

ושום דבר לא קרה! מה שקרה זה בדיוק הפוך - אנחנו פורחים. פורחים בכריאות, פורחים בכלכלה, פורחים במדע ופורחים בצבא. אין דבר בשנים האלו שלא עשינו. דברים שבמדינות אחרות לקח להם שלש מאות שנה של היתכנות ונוכחות.

עשינו את הבלתי יאומן. הרי אי אפשר

על מי מריבה, שם אנו פוגשים את המתאוננים, אלו שהתלוננו, ואת הגישה שלהם אנו מוצאים גם בהמשך, לא רק במי מריבה. הגישה של 'למה הבאת אותנו כאן, למות במדבר הזה?' הקריאה רוצים חזרה למצרים, לסיר הבשר’.

תמיד אני שואל את עצמי שאלה מעניינת: הרי הסיפור הזה הולך איתנו לאורך כל ההיסטוריה שלנו. אנחנו שומעים כל הזמן את אותה תלונה שהפנו אל משה. אז מה ניתן ללמוד מכך?

והתשובה פשוטה: מהסיפור הזה אפשר ללמוד, שהאנשים שהתלוננו אינם קול ישראל’ של אז.

מספיק שמתוך קבוצה של אלף איש, שני אנשים צועקים - השניים האלו יזכרו לדורות. כי הרוב, שהוא הרוב הדומם, מקבל ומברך את המצב כמו שהוא, ממשיך הלאה ואיננו רשום בהיסטוריה. הוא איננו נכתב בספרי הקורות.

בכל מקום, הצעקנים הם בסך הכל אחוז מאוד מסוים, מאוד קטן, אבל הם היוצא מן הכלל. כשהם באים אל הרדיו, באים אל הטלוויזיה, באים אל החדשות, באים אל העיתון, אתה שומע רק אותם. ויש פה איזה מקסם שווא, מין רמיה שזה המצב או שככה חושבים המונים והרבים.

שיר זה, שנכתב והולחן בידי נעמי שמר, בוצע על ידי יהורם גאון, והפך לאחד המזוהים עמו, אולי זה המבטא את דרכו הייחודית לאורך השנים בציבוריות הישראלית.

יהורם גאון, כיום כבר למעלה מגיל גבורות, ממשיך לכבוש את הבמות ועושה חיל בקריירת המשחק והבידור, בו הוא בתפקידים שונים מזה כיוכל שנים. השיחה עמו לעיתון הגאולה קולחת ומעשירה במיוחד. כמהלכה הוא לא פעם נשק בהתרגשות כאשר הוא נזכר בבית אבא, או בדמויות שליוו אותו בצעירותו ועיצבו את דמותו, אך יחד עם זאת אופטימי ומלא תקווה בנוער ובעתיד המצפה לנו.

על רקע הקיטוב שנראה שהולך וגדל, בליבוים של אינטרסנטים שונים המבקשים להעמיק את הקרע בין חלקי העם, פנינו לשמוע מה יש לומר למי שכבר ראה תקופות רבות בדורנו, אל מול גלי השנאה והפילוג?

בדרך הייחודית במוזיקה ובכח, השכלת לשלב את חלקי העם, מזרח ומערב, וזהו גישתך אותה אתה גם מעביר בתוכניותך השונות בתקשורת. כמו שמבקש לקדש את המאחד, מה הינך יכול לומר על המצב העכשווי?

הגישה שלי מגיעה מתוך הסיפור בתורה

לקניזן רמת אביב. מאיפה שאבת את העוז ללכת נגד אלו שקראו להחרים?

יש לי תשובה ברורה לדבר הזה. אם שואלים אותי מי אני - אז אני עונה "יהודי-ישראלי". לפי הסדר הזה. אם אני מחליף את הסדר, אז אני מאבד את הזיקה שלי למקום הזה ולארץ הזאת. כישראלי בלבד, אני יכול להיות בכל מקום.

יהודי-ישראלי זה הסדר. אם אין את היהודי ראשון ואת הישראלי שני, אין לנו שום קשר למקום הזה. אין לנו זיקה למקום הזה, להיסטוריה שלו.

אני נושא איתי היסטוריה של 4,000 שנה אחורה, ככה אני חש. אני חייב לחוש את הדבר הזה ואת ההיסטוריה מאחורי. אני חייב לחוש את ההיסטוריה של הסבא שלי שהיה מקובל בשיבת בית א-ל, שקבור בהר הזיתים. ולמה הוא קבור בהר הזיתים? ולמה הוא קבור בדיוק מול שער הרחמים? מפני שזה מה שהוא רצה וזה מה שהוא ביקש - להיות בין הראשונים שירוצו ביחד עם המשיח לתוך העיר. אני בא מהמקום הזה, משם אני בא.

ספר לנו מעט על השורשים המשפחתיים שלך.

תשמע, החינוך בבית שלי היה כזה. אבי היה מורה, סבי היה מקובל בשיבת בית א-ל. אמנם יש איזה פחת בהעברת המורשת ההיא החזקה של סבי המקובל, שישב שמה וניסה בין האותיות למצוא קשר לסודות הגדולים, לבין ימינו אלו. אין מה לעשות, זה ככה. אבל אני מנסה, במה שאני יכול, לשמור על אותה מורשת ועל אותה מסורת.

לנכד הראשון שלי היה בר-מצווה לא מזמן. הדבר הנכון ביותר שעלה בדעתי לעשות, זה ללכת לשיבת בית א-ל, שם ישב סבי, ולהראות לו בדיוק את המקום בו ישב הסבא-רבא שלו. אמרתי לו "הנה אתה רואה? זה המקום". והוא בא לפה, ומספר לסבא-רבא שלו שהוא עכשיו קורא את הפרשה שלו בתורה.

אני רואה בזה את הקשה, ואני רואה בזה הכרח. אסור להיות מנותק מן הדברים הללו, מפני שאם אני לא רואה את עצמי בקשר עם העבר שלי, אז העתיד שלי, מבחינת הדורות, הוא לוט בערפל.

ואת המסר הזה אתה מעביר גם לציבור בכללותו, לא רק בחיק המשפחה?

עשיתי סרט שקראתי לו "מטולדו לירושלים", על העץ המשפחתי שלנו, על פי ספרו של אבי ז"ל "יהודי המזרח בארץ ישראל". בסרט תיעדתי את המקום בו העלו יהודי בשם "גאון" על המוקד, בשל היותו יהודי. זה האדם הראשון במשפחתנו שיש תיעוד ששם משפחתו היה גאון. ככה פתחתי את הסרט. רציתי בסרט גם להראות לאן הלכו כל היהודים הספרדיים שגורשו, ואיך בכל מקום שהלכו אליו הייתה להם השפעה.

אני רואה בזה נדבך, אני רואה בזה יסוד, אני רואה בזה תשתית. אם אין לנו את זה, אין לנו כלום. אנחנו חייבים את הקשר הזה

סבי היה מקובל בשיבת בית א-ל. אמנם יש איזה פחת בהעברת המורשת ההיא החזקה של סבי המקובל, שישב שמה וניסה בין האותיות למצוא קשר לסודות הגדולים, לבין ימינו אלו. אין מה לעשות, זה ככה. אבל אני מנסה, במה שאני יכול, לשמור על אותה מורשת ועל אותה מסורת

לעבר, שיבטיח את ההמשך ואת העתיד שלנו כאן בארץ הזאת, את הזיקה לאדמה הזאת שהייתה פעם מלכות של מלך יהודי. עם כל זה שרוצים לגרום לכך שנחדל להאמין שכך היה או שזה בכלל סיפור של האדם. אבל זה היה גם היה.

לא מזמן עשיתי קריינות לסרט על חברון. זה פשוט היה. באמת אדם בשם אברהם קנה את מערת המכפלה במיטב כספו. הוא קנה את זה בכסף מלא, 400 שקל כסף מעפרון החתי (גם יש בקרב עם ישראל את האמונה שזה פתח לגן-עדן).

לאן שלא נלך, מה שלא נאמר, אם זה בצפון ואם זה בדרום - אנחנו הולכים בצעדים של אבותינו שהלכו כאן. אם אין לך את התחושה הזאת שאתה ממשיכם של אבותיך במקום הזה, בארץ הזאת - אז גם מיאמי זה טוב.

ומה יש לענות לכל אלו שמבקשים להדגיש שוב ושוב את המפריד בינינו, את הפילוג בתוך העם היהודי? מה יש לענות לאלו המבקשים להשכיח את אותו עבר מפואר?

לא לענות בכלל. רק לעשות מה שאתה חושב לנכון, זה הכל. זאת הדרך, וזה בפירוש מה שאני עושה.

האנשים שהגיעו לכאן בעליות הראשונות, אפילו אנשים כמו ביאליק, כמו ברל כצנלסון, הם ראו בהדרתה של הדת - אסון. זה לא יעבוד בלי זה. זה החיבור שבין האיש הישראלי שנמצא כאן, בארץ ישראל, ובין האדמה הזאת, שהיא ארץ ישראל.

גם אדם שאין לו את כל הסממנים הדתיים החיצוניים, צריך להאמין בקשר שלו אל הארץ הזאת, אפילו בזכותה של ההיסטוריה רבת השנים, 4,000 שנה אחורה. אפילו אם זה רק בזכות סיפורים על אבות אבותינו, שקנו בכסף מלא את מערת המכפלה. אתה צריך לדעת שאתה קשור אל המקום הזה, ושאתה בקשר אל יינתק מן העבר שלך.

לפני תקופה קצרה נפטר פרופ' אליעזר שביד, פילוסוף גדול שהקפיד לבטא את זהותו בהליכה לבית הכנסת ובשמירת המצוות. הדבר שהכי חרה לו הוא שהוציאו החוצה מתוך בתי-הספר את כל עניין המסורת. היום לומדים שם תנ"ך בערך שעה, אני למדתי בבית הספר הלא-דתי בבית הכרם, ובכל יום היה לנו שיעור בתנ"ך. היה לי מורה לא-דתי בשם יצחק שלו (אביו של מאיר שלו), שהיה לוקח אותנו עם ספר התנ"ך, והיינו מסתובבים בירושלים של לפני 60 שנה, והוא היה מראה לנו את המקומות בהם צעדנו, לפי הספר. בירושלים אתה לא צריך תמונות בספר ההיסטוריה שלך, הוא היה אומר, "מספיק שאתה פותח את החלון, מחזיק את הספר תנ"ך ביד, והנה הכל מולך. הנה גיא בן-הינום, הנה עמק רפאים, הנה הר הבית, הנה בריכת השילוח, הנה העליה, הכל נמצא כאן. זהו התנ"ך".

כך גם אנשים רבים, שאמנם בסממנים החיצוניים לא חבשו כיפה או נחשבו כ'דתיים', אבל ביטאו בהתנהגותם את הקשר שלהם לארץ הזאת, ובוזה לא היה דתי מהם. היום, ברגע שאתה אומר "דתי" אתה ישר רואה בן אדם לבוש בכגדים מסוימים ובסממנים חיצוניים. אבל הקשר למסורת ולדת הוא לא חיצוני, זה צריך להיות בתוך תוככי הלב.

נכון מאוד. חשוב לציין כי הרבי שלי, א"מלך המשיח אומר שאין כזה דבר יהודי "חילוני". חילוני זה לשון חולין, וכמו שנכתב בספר התניא, כל יהודי הוא קודש קודשים, הוא "חלק אלוהי ממעלה ממש".

אני יכול לספר לקוראים, איך היו נראים החגים אצלנו בעבר. איך כולנו היינו מחוברים למסורת. אני כל כך עצוב בשביל בני הנוער האלו, שבית הספר הרגיל, הממלכתי, לא מעניק להם את הדברים שאיתם גדלנו.

קח את פורים אליו, אני מתקרב. תחפשות היו קיימות אצל כולם, בזמנו הרבה רצו להתחפש לחיילים, משה דיין וכו', ואני, בזכות הסבא-רבא היה לי מין בגד - גלימה כזאת. אני זוכר שפעם או פעמיים גם התחפשתי איתה לרכ. אבל לא זה הסיפור, הסיפור הוא שאתה לוקח דרך החג את המסורת הלאה, לדורות הבאים. החכמים שלנו, חז"ל, הכניסו אל תוך הסידור והספרים את המנהגים, שמתוכם כל אחד יכול לדעת את ההיסטוריה, ומתוך קיומם

ומה אנו מבינים מכל זה? מה המסר?

צריך להסתכל על הכל מהמבט הזה. לראות שזה נס שחזינו בו במו עינינו, איך המקום הזה שלפני 70-80 שנה היה מין דבר לא ברור בכלל, עם שכמעט נכחד לגמרי, ופתאום כל סיפור הנס המופלא הזה שהוכרנו.

לא לשכוח איפה אנחנו נמצאים - אתה הולך בענתות, אתה הולך בחברון, אתה הולך בבית לחם, אתה הולך בכל המקומות, אתה יכול לקחת תנ"ך במקום ווייז. אתה מסתובב בארץ ואתה בן-בית, ואתה מסתובב עם "הויז שלנו" ואתה רואה את כל המקומות. הכל קיים, הכל פה, הכל נמצא וחיכה לנו.

אז אני חושב שזו צריכה להיות ההסתכלות, ולא ההסתכלות ההפוכה של הצעקנים שצועקים. בכל דור צועקים, אבל לא הם קולו של העם, הם קול הצעקה, ורק בגלל שהם צעקו שמעו אותם, שמעו את דברם או שומעים את דברם. אבל רוב העם הוא נפלא, נהדר, מוצלח ומאמין.

בעבר, יצא כמה פעמים שאתה בעצמך התייצבת והגנת כנגד כל מיני קולות שקראו לקיטוב ומחלוקת. נשאת דברים בזכות הציבור החרדי בכלל, וגם באופן ספציפי יצאת להגנתו של הסיד חב"ד שמנעו ממנו להיכנס

גם אפשר ללמוד להיות בן אדם טוב יותר.

מה זה כל הסיפור הזה של פורים? כפי שכתוב במגילה, עושים את המצוות האלו "ביום ארבעה עשר לחודש אדר... ימי משתה ושמחה ומשלוח מנות איש לרעהו ומתנות לאביונים". באים חז"ל ונותנים לנו מסר לדורי דורות: יש לך חג, ואתה שמח, ואתה גם מתחפש וזה, אבל העיקר - אתה לוקח מן הבית ונותן לזולת.

אני זוכר את עצמי כילד קטן, עובר מבית לבית עם חבילות. אתה נותן לבית הזה ומקבל מהם, ואז נותן לבית השני ומקבל מהם. אתה לומד את המסר הנפלא הזה של הנתינה - דרך חג, וזה מנהג שהוא פשוט מובנה לנו לתוך הלוח היהודי.

אצלנו היו מנהגים כאלו גם בחגים אחרים. לדוגמה בט"ו בשבט: היינו מעמידים מנורה במרכז הבית, ומתחת למנורה הזאת של ט"ו בשבט הייתה צלחת מכוסה במטפחת תחרה. כל אחד מבני הבית - הילדים מתוך דמי הכיס, וההורים מתוך כספם, היו מרימים את המטפחת וכל אחד שם מטבע. אחר כך, אבא שלי היה לוקח את הכסף הזה והולך ומחלק אותו לעניים.

מנהג מעניין, למה דווקא מתחת למטפחת?

הסיפור של המטפחת הוא מתן כסתר. אתה לא מראה כמה תרמת, ובדרך עקיפה - עקיפין אתה לומד שאם אתה תורם - אז תתרום בסתר ותיתן כסתר.

אם אתה מחסר את זה, אם אתה מודיע על נתינתך בחצוצרות - יותר טוב שלא תיתן. כי התרומה הזאת לא שווה חצי גרוש.

אם אנחנו מדברים על מנהגים ומקורותיהם, אז גם יצא לי במהלך השנים לגלות כמה מקורות למנהגים מסוימים שעברו אצלינו במסורת. לדוגמה בליל הסדר, יש מנהג ספרדי שיושבים עם ההגדות על הכרטיים.

כשעשיתי את הסרט "מטולדו לירושלים", התחלתי להתחקות אחרי כל מיני מנהגים ממנהגים שונים, וגיליתי גם מה מקורו של המנהג הזה, אותו נהגנו בבית אבא. וזה התחבר לי גם עם זה שבלייל הסדר נוהגים להשאיר את הדלת פתוחה לאלהינו הנביא, ואולי לדבר הזה היתה גם משמעות פרקטית כדי להינצל מאויבינו.

אני מבקש רגע מהקורא לחבר את זה לפרקטיקה. ליל הסדר, אני יושב עם ההגדה על הכרטיים שלי, הדלת פתוחה, וזו בדיוק הדרך שבה ישבו האנוסים במרתף - עם דלת פתוחה, כדי לראות אם עוברים אנשי האינקוויזיציה והאוטו-דה-פה, כי אם הם עוברים והדלת פתוחה אז אפשר לשמוע אותם, ואז יש מתכופפים ומסתירים את ההגדה שנמצאת על הכרטיים.

המנהגים האלו שהגיעו 500 שנה אחר כך לירושלים, רק בדעבד אנחנו מתחילים להבין אותם לאחור. הולכים אחורה, ומתחילים להבין מה מקורם של הדברים והמנהגים הללו.

אתן לכם דוגמה נוספת: במוצאי שבת היו שולחים אותי ללכת לספור 3 כוכבים כדי

זה יחזור, הכל הכל יחזור, כי אין דרך אחרת. זה חייב לחזור, בדיוק כמו שהשעה 12 חייבת לחזור. בכל דבר - במוזיקה ובמסורת, וכמובן בהתנהלות בני האדם. וחשוב לי לציין, שאנו גם רואים כיצד המוסריות וההתנהגות עולה מדור לדור. אנו צועדים אל עבר הטוב האבסולוטי, אל עבר האור הגדול, הגנוז

לראות שיצאה השבת, כמו שנוהגים בכל העם. אז יש כזה מנהג אצלנו שהיו אומרים "תיזהר לא להצביע על הכוכב, כי האצבע שלך תשרף". המקור למשפט הזה היה כנראה אי שם בספר, כאשר אנוס שהיה יוצא במוצאי שבת וסופר שלושה כוכבים היה עלול להיתפס, וזה היה הסוף שלו. אז ההצבעה הזאת גרמה, 500 שנה אחר כך, למנהג בירושלים שלא מצביעים על כוכבים, כי "אתה מקבל כווייה".

זה כל מיני דברים שנכנסו לי כדרך מנהג מתוך הבית.

את תשעה באב אני זוכר טוב, כיצד היינו פשוט יושבים על הרצפה בבית, מול השקיעה בבית הכרם איפה שהתגוררתי, ואבי היה מספר מה קרה אז בדיוק, איך נהרס בית המקדש.

כפי שאמרת, בתור ילד התעשרתי בעושר רוחני מדהים בבית שלי, ואני ממש מיצר על הילדים ובני הנוער היום, שגדלים בלי העושר התרבותי הנפלא הזה. זה כל כך

חבל. אתה אומר משלוח מנות - אף אחד לא יודע מה זה. כשאתה אומר שכתשעה באב יושבים על הרצפה, אף אחד לא יודע על מה מדובר.

אז נשאלת השאלה - מה היום לדעתך יש בידינו כן לעשות כדי לשמר את זה, כדי להעביר את זה הלאה?

אני אגיד לך, יש בי אמונה גדולה שזה יקרה. כמו שזה יקרה במוזיקה.

נעמי שמר אמרה משפט נפלא: תמיד השעה 12 חוזרת. המחוג רץ, מתרחק ומתרחק, עושה קצת סיבוב, ולבסוף... הופ חזרה. כמו במוזיקה, שהיום זה רעשים, קצבים, כאלה ואחרים, ואני בא מתקופה של משה וילנסקי וששה ארגוב, מלודיות נפלאות, דובי זלצר ונעמי שמר, והיום זה רחוק מזה. אז אני אומר את מה שאמרה נעמי שמר - זה ימשיך ויעשה את כל הסיבוב, ויחזור בדיוק לאותו מקום.

זה יחזור, הכל הכל יחזור, כי אין דרך אחרת. זה חייב לחזור, בדיוק כמו שהשעה 12 חייבת לחזור בכל דבר - במוזיקה ובמסורת, וכמובן בהתנהלות בני האדם. וחשוב לי לציין, שאנו גם רואים כיצד המוסריות וההתנהגות עולה מדור לדור. אנו צועדים אל עבר הטוב האבסולוטי, אל עבר האור הגדול, הגנוז.

לפני כמה שנים, עשית סיבוב הופעות בבתי חב"ד בעולם, הכרת שלוחים של הרבי שליט"א מלך המשיח.

כן, בוודאי!

מה אתה יכול לומר על השלוחים, על בתי חב"ד בעולם?

אני יכול להסביר זאת במשפט אחד שיבהיר מה יחסי לכל הנושא הזה:

במהלך מסעי, הגעתי לבתים של שלוחים שנראו כבתים של אנשים אמידים, זאת אומרת שהבית שבו הם אירחו אותי היה בית אמיד, מלא בכל טוב. לעומת זאת, היו בתים של שלוחים שלא היו כאלו אמידים, אלא

חיו בעוני יחסית. פעם אחת עזרתי אומץ, ושאלתי את השליח: 'תגיד לי, אני באתי מהארץ ההיא, ושם ראיתי בית מאוד מפואר, יותר מכאן. האם שולחים להם יותר כסף מהמרכז באמריקה?' השליח התחיל לצחוק ואמר: 'איזה אמריקה? כל אחד צריך לדאוג לכסף של הבית חב"ד שלו בעצמו. אמרתי לו: 'אני לא מאמין, אתם לא מקבלים כלום?' הוא אמר: 'לא, כל אחד מגיע לארץ אליה הוא יוצא לשליחות, ועכשיו שיסתדר אם הצליח למצוא אנשים שקרובים אל הרעיון, אז הם תומכים בו, ואז הפעולות שלו גם כן גדילות בהתאם. אבל אם הוא לא...'

תשמע, אני פשוט הייתי בהלם. ואמרתי לעצמי, זו לא רק שליחות, זו גבורה. אתה נתקע באיזשהו מקום, ושם תתחיל להתנהל, תתחיל לחיות, תתחיל לראות מימין ומשמאל איך אתה בונה לך פה ממלכה. זה כשלעצמו, זו כבר גדולה, לדעת.

עד אז, הייתי בטוח כמו רבים וטובים שבוודאי חושבים ככה, שיש מרכז בארצות הברית, והוא מממן את הכל, הוא שולח אותם לארץ איקס, ושולח לשם כספים. אבל לא ידעתי שכל אחד נזרק למים אחרים, "מים רבים", וצריך במים האלה לדעת לשחות. זה פשוט נפלא.

היינו רוצים שתספר לקוראים שלנו, את סיפור המופת המופלא שזכית לנו במשפחתך, לאחר שקיבלת את התשובה השמיימית מהרבי שליט"א מלך המשיח.

זה קרה באחת משנות השמונים, כשהייתי בני יורק לרגל הופעה. בסיום ההופעה, כשחזרתי למלון, נכנסתי למעלית ושם פגשתי שני צעירים חב"דניקים, הם שאלו אותי: "מאיין אתה ולאן אתה נוסע כעת", ואני אמרתי: "אני חוזר לארץ".

באותו רגע הם הפתיעו אותי: "האם הייתי אצל הרבי שליט"א?" השבתי בשלילה.

מרבין בונה

אדר, החודש בו חל יום הולדתו והסתלקותו של משה רבינו ב- ז' אדר, הוא חודש שנאמר עליו ש"מרבין בשמחה" וש"בריא מזליה" של ישראל. הרבי מלך המשיח שליט"א מקשר אותו עם עניין העשירות והגאולה האמיתית והשלימה! אז איך שואבים כוחות באדר?

א-דר || מוסבר שבאדר יש סיעתא דשמיא מיוחדת להתגלות אלוקות בעולם. האות א' מסמלת את הקב"ה - אלופו של עולם, שנמצא במצב של "דר". כפי שכתוב בתנ"ך, תכלית בריאת העולם היא שנתאוהו הקב"ה להיות לו יתברך דירה בתחתונים, הוא רוצה להתגלות בשלימות ובכל התוקף בעולמו התחתון והמוסתר, בגאולה האמיתית והשלימה.

כדי שעולמו יהפוך ל"דירה" לעצמותו ומהותו, צריכים לזכך את העולם ע"י תורה ומצוות, ככתוב "ועשו לי מקדש ושכנתי בתוכם", ומוסבר, שהלשון "בתוכם" (של ישראל) ולא "בתוכו" (של המקדש), מלמד שכל אחד ואחת מאיתנו הוא מקדש לשכינה, וכאשר אנו קדושים, נכנסת קדושה בעולם!

שמחה של גאולה || שמחה קשורה לגילוי אלוקות. שמחה היא הפנימיות של ספירת הבינה - כשמתבוננים ומגלים אלוקות חשים שמחה, ולא ידך, כאשר נמצאים בשמחה, יש לנו כלי' לגילוי אלוקות. כאשר אלוקות מתגלה בנפש, היא מתגלה בכל העולמות, ככתוב "עוז וחדווה במקומו", אמנם "הוא (ה') מקומו של עולם" אבל "איך העולם מקומו", ולכן היכן שפועלים שמחה, שם יש גילוי הקב"ה, שם זה מקומו בגילוי!

באדר מרבין בשמחה, והוא אף מושווה לחודש אב. בגמרא כתוב: "כשם שמשכנס אב ממעטין בשמחה, כך משכנס אדר מרבין בשמחה". בחסידות מוסבר שיש פה הוראה נסתרת: ש"ממעטין" את העניינים הבלתי רצויים (אב, חורבן הבית) על-ידי שמחה!

השמחה האולטימטיבית היא שמחת הגאולה האמיתית והשלימה, השלמת ה"דירה בתחתונים" והתגלות הרבי שליט"א מלך המשיח לעיני כל. זה קרוי "שמחה בטרתה", שמחה אך ורק מכך שהגאולה עומדת להגיע, וזה עצמו מביא גאולה בפועל. כמו הסיפור על אותו ילד שבירך "בורא פרי העץ" ובכך הכריח את אביו לתת לו את התפוח שרצה.

גואל ראשון, **גואל אחרון** || משה רבינו ע"ה עונה לקב"ה ששולח אותו לגאול את ישראל "שלח נא ביד תשלח". רש"י מסביר על כך, שהכוונה היא שהשם ישלח כבר את הגואל האחרון, מלך המשיח. בכך קישר משה את עצמו עם המלך המשיח, וכידוע שנשיא הדור, המשיח שבדור ומשה שבדור זה אדם אחד!

משיח אותיות שמה בתוספת האות י', כאשר מחוברים למשיח, לניצוץ משיח שבתוכנו ולמשיח שבדור, אזי אפשרי להחדיר שמחה בכל י' (10) כוחות הנפש!

ביום ההולדת, מזלו של האדם גובר. זהו היום שבו קיבל כוחות לבצע את שליחותו בעולם, וזה היום בו מקבל מידי שנה שדרוג! ב- ז' באדר נולד ה"גואל ראשון" - משה, ולכן מזלו של כל החודש גובר והוא עת רצון להתגלות ה"גואל אחרון" - הרבי שליט"א מלך המשיח!

מעשה שקרה באמת || יהודי ביקר ב- 770 והיה בהתוועדות של הרבי שליט"א מלך המשיח, בה הוזכר פתגם הבעש"ט ש"יהודי יורד לעולם הזה לשבעים, שמונים שנה, כדי לעשות טובה ליהודי שני בגשמיות, ובפרט ברוחניות". בדרכו למנהטן, ראה זוג יהודים מבוגרים תקועים עם פנצ'ר ונעצר לעזור. הזוג הודה על העזרה והיהודי הסביר למי מגיעה התודה. הזוג אכן הגיע ל- 770 להודות והבעל אפילו השאיר כרטיס ביקור שלו כמנתח לב. עברו שנים וחסיד מסוים היה זקוק לניתוח והרבי שליט"א מלך המשיח נתן לו את הכרטיס של הרופא. הלה הבין את המסר וטיפל על חשבוננו! מעולם לא התקשרו מהמזכירות להודות לו והוא קצת הקפיד על כך, עד שברכות הימים הרופא עצמו היה מאושפן, ולפתע מגיעה משלחת חסידית עם זוג תפילין מתנה מהרבי שליט"א מלך המשיח עם מסר: "הנח את התפילין בכל יום חול, וזה יעזור לרפואה ואל תחזיק טובה לעצמך כי אולי לשם כך נוצרת".

האמת היא שניסיתי כמה פעמים להגיע, ובכל פעם לא הסתדר לי.

רגע לפני שאני יוצא מהמעלית, הם מציעים לי: "אולי תשלח דרכנו בקשת ברכה, ואנחנו נעביר אותה אל הרבי שליט"א?" כמוכן הסכמתי בחפץ לב. באותו זמן, אשתי דאג, אורנה, היתה בהריון עם ילדינו הראשון, ואני כתבתי בצורה מאוד פשוטה. זכורות לי המילים "אשתי בהריון, רבי ברכני נא", משהו כזה.

הם אמרו לי, כנראה שמכתב התשובה יגיע אליך הביתה, בערך בעוד שלושה שבועות...

למחרת, ממש לפני שיצאתי מן המלון, כשהמזוודות כבר היו מוכנות ליציאה לכיוון שדה התעופה, הם חזרו לחדר שלי... הדברים שלהם היו נראים דחופים ביותר: "מסרנו את מכתבך, והרבי שליט"א הגיב מיד באמצעות מזכירו, והורה שבשוכך ארצה, עוד בטרם תיכנס לביתך, תחליף את מזוזה הכניסה למזוזה כשרה".

הדברים טרדו את מנוחתי, והבנתי שיש דברים בגו, אז החלטתי ליישם את ההוראה ככתבה וכלשונה. כבואי הביתה הנחתי את המזוודות בפתח הבית, ולתדהמתה המוחלטת של אשתי הודעתי לה שאני קופץ לרגע לקנות מזוזה חדשה לדלת הכניסה, וחוזר מיד עם ההסבר המלא. כך עשיתי.

למחרת נסענו יחד לירושלים, לצורך סיור של עמותת המרכז הרפואי 'הדסה', שאני חבר בה. אחד הרופאים, שעמו יש לי קשרי ידידות, איחל לנו 'מזל טוב' לרגל הריגה המתקדם של אורנה, והוא הציע שאם אנחנו כבר כאן, כדאי שתיכנס לכדיקה שגרתית. נענינו בשמחה, אורנה נכנסה לכדיקה, ואני פניתי לחדר הישיבות. באמצע הישיבה, נכנס לחדר אחד הרופאים ולחש לי שאבוא איתו.

בדרך יידע אותי הרופא שאשתי הוכנסה לחדר ניתוח, כי זוהתה מצוקת עובר שמחייבת התערבות מיידית, והוא ביקש את חתימתי לאישור הניתוח. נלחצתי מאוד. חתמתי והמתנתי בחוץ דקות ארוכות כנצח. מתוך הדאגה והרגשות הגואים, עלתה במוחי אותה הוראה תמוהה בדבר החלפת המזוזה בפתח ביתי. הייתה לי תחושה שהוא צפה בעיני רוחו את העתיד להתרחש, ולכן ציווה עליי להחליף את המזוזה, כתוספת שמירה והגנה. שמחתי מאוד שמילאתי את הוראתו, והמחשבה הזו נסכה בי מידה מסוימת של רגיעה.

כעבור זמן קצר, יצאו הרופאים בפנים קורנות ובישרו לי על לידתו במזל טוב של בני בכורי משה, המשמש כיום מנכ"ל בכיר של חברה גדולה. זמן קצר אחר כך נכנסתי לראות את שלומה של רעייתי, היא הרגישה בטוב והייתה מאושרת שהכל עבר בשלום. הרופאים אמרו לנו שאירע לנו נס, כי אם מצוקת העובר לא הייתה מתגלית בזמן, התוצאה הייתה אחרת לגמרי. זה היה כל כך מהיר, מפתיע ולא צפוי, שנוקתי לזמן כדי לעכל את הדברים, ולא יכולתי שלא לחשוב על ברכת הרבי ועל המזוזה שהוחלפה.

קוראי עיתון הגאולה, נחשפים רבות למסר של הרבי שליט"א מלך המשיח שאנחנו על סף הגאולה ועל כך שהגאולה מגיעה, והכל כבר הולך להיראות ולהשתנות ולהיות הרבה יותר טוב, ובעיקר, שכבר עכשיו הרבה יותר טוב. היינו שמחים לשמוע דווקא ממך, מי שהספיק לראות פה את כל העשורים האחרונים, איך אתה רואה את הדברים באים יידי ביטוי?

ראשית אמרתי את הדברים עד עתה, לאורך כל הראיון, וכל אחד יכול לקרוא זאת. אבל בכל זאת אתן פה את משפט הכותרת שלי: "אנחנו לא צריכים להסתכל על חצי הכוס המלאה, אנחנו צריכים להסתכל על 99% הכוס המלאה".

כמה שזה נכון

כפי שאמרתי בהתחלה על המתאוננים ועל מי מריבה ו"תחזיר אותנו לסיר הבשר" - הם היו שלושה, ארבעה, חמישה אנשים בסך הכל, והם אלו שצעקו, אבל זה מה שנשאר לדורות. ואת מחשבותיהם של כל השאר אנחנו לא יודעים.

מה אפשר לעשות בפועל כדי שבני הנוער יהיו מחוברים יותר למסורת?

אני חושב שזה מסוג הדברים שהם באים מאליהם, הם יורדים מאליהם אל המוחות ואל הנשמה. שום דבר לא בא בכפיה, כל דבר שהוא בכפיה דוחה. זה צריך להיכנס אל הלב, ואל הלב אתה לא מכניס שום דבר אלא אם כן הבן אדם מסתכל, רואה, מתרשם, אוהב ומפנים. רק זו הדרך.

אכן כדברייך. אחד הפירושים לסימנו של מלך המשיח "ויבן כל ישראל" הוא לגרום שהכל יהיה באופן 'כף'. לא כפיה של אי הסכמה, אלא דווקא מתוך חיבור פנימי למסרים. תודה רבה, והעיקר שיהיו בשורות טובות בקרב - הגאולה האמיתית והשלימה, ואז בוודאי נראה גם את הסבא-רבא שהזכרת, פוסע לירושלים מתוך הר הזיתים, בהתגלותו של הרבי שליט"א מלך המשיח תיכף ומיד ממש.

הילדה שהשנה אחדת

אי שם במצרים העתיקה חייתה ילדה אחת שהתעקשה לראות את המציאות באור שונה. מול רדיפות ופחה, עמדה ואמרה: האור הגדול כבר כאן. מול ניסיונות וקושי, היא ציפתה למהלך הבא שישנה את העתיד. ההיסטוריה חוזרת ובגדול, האם את מצטרפת?

מאת: אריה קירשנזפט

מרים מסתרת בין הקנים ומחכה. אין לה חששות, גם לא התלבטות, כלום. היא רגועה ובטוחה, רק מחכה לראות איך זה יקרה בדיוק.

האב המודאג רואה אחרת את התמונה. הוא מטפח על ראשה של מרים, וסוגט בה "בתי, היכן נבואתך?!".

מרים האמיצה לא נכנעת. היא אינה מתכחשת למציאות המרה המונצחת בשמה. לא רק שאינה מתכחשת, היא חווה את המרמור יותר מכולם. אבל היא רואה הרבה קדימה, במקום לשקוע בעצבות ומצב רוח קודרני היא מתעמקת בסוד התהליך.

בת פרעה יורדת לרחוץ ביאור ומאמצת את התינוק המסתתר בתיבה. נס. אבל מה הלאה? משה נלקח לארמון פרעה. מן הפח אל הפחת. גואל ישראל בגוב האריות. מי ערב שישאר חי, וגם אם כן, איזה חינוך יקבל שם. תגידי מרים, זאת הגאולה עליה דיברת? עזוב, לך תבין שיגעונות של נערה בשיא הטיפש-עשרה.

השנים עוברות והגאולה לא באופק. מרים כבר מזמן לא ילדה. משה בורח מחרב פרעה וחוזר בגדול עם שליחות אלוקית. הוא מספר לעם שהשם שלח אותו. כן, אני הגואל המיוחל. מרים מקבלת אור ירוק והטירוף צובר תאוצה. "בנות תכינו תופים!", קוראת מרים לחברותיה בלהט סוחף.

פרעה קולט הייטב את ההתארגנות המשיחית ומקשיח תנאים. מה שגורם למרים וחברותיה להעביר הילוך. "תבינו, זה קרוב מתמיד".

בסוף הכול התרחש בהתאם לתחזיות ולמעלה מכל הציפיות. עם שלם יוצא ביד רמה, מבית עבדים אל החופש והדרור. המרדף המצרי מסתיים בטביעה המונית של הצוררים, ובכך תם ונשלם באופן סופי הסיוט המתמשך. נחתמה לה התקופה ארוכת הסבל ועינויים.

עכשיו הגיע הזמן לומר תודה. משה רבינו, האיש שמחובר לאלוקים באופן מושלם ובאחריותו להוביל את כל התהליך - פוצח בשירת תודה להשם הטוב. הגברים מצטרפים אליו והשירה נשמעת למרחקים. מתח מצטבר במשך למעלה ממאתיים שנה מתפרק ברגע אחד והאנרגיות הופכות לשמחה עצומה והודאה.

מה קורה בעזרת נשים? השמחה והריקודים ברמה אחרת לגמרי. התופים המוכנים מראש מורמים אל-על ונשות הגאולה פורצות בריקודים סוחפים. "שירו בנות, שירו" קוראת מרים בקול גדול והשמחה מרקיעה שחקים.

יתכן ודבריה של מרים נסכו באביה זיק של תקווה, יתכן והוא פקפק, ואולי רק ציפה לבאות בסקרנות. כך או כך, ההתפתחויות לא היו לטובת הנביאה הקטנה. יחידת החיפושים של הקומנדו המצרי מרחיבה את פעולתה והטבעת הולכת ומתהדקת. אין ברירה, חייבים להחביא את התינוק.

מארגנים בוריוות תיבה חסינה למים, אוטמים היטב שלא יהיו חלילה חדירות, וזורקים את התיבה למי היאור. אל הבלתי מודע.

שוב מרים נמצאת במרכז העניינים. היא והתקוות שלה. בנחישות האופיינית לה

מדובר על תקופת גלות מצרים ההזויה ככל קנה מידה. ההיגיון אינו יכול לתפוס וספק אם הדמיון מסוגל לתאר לילדה הקטנה הזאת קוראים מרים. השם שלה אומר הכול על המצב. מרים מלשון מיררה ההורים קראו לה כך כיון שלא מצאו שם שיבטא טוב יותר את המצב העגום. היא נושאת בשמה את התחושה הכללית של הקושי והמרירות.

אבל מרים הקטנה חושבת אחרת. מפעמת בתוכה רוח תקווה וגאולה. יש לה בשורה. באומץ רב ותושיה היא פונה לאביה, ומעבירה לו ברוב חשיבות את המסר הנבואי שלה: "אבא, הגאולה בפתח!".

המצב קשה. קשה מאוד. אווירה קודרנית של דיכאון, מרמור, תסכול וחוסר אונים. קול בכי קורע

לב של אמהות צעירות נשמע מכל פינה, מתערב בכייה של התינוקות שנולדו זה עתה לעולם מנוכר ואכזר.

הגזירות הולכות ומתחדשות. תינוקות חפים מפשע נזרקים למים ונשחטים בשם החוק. המבוגרים מאבדים טעם בחיים. בסוף הם מקבלים החלטה להסתכן עבור דור ההמשך. מה הם יעשו? ולאן ילכו? לא ידוע. בין כה המצב נראה אכזר.

המסר החינוכי מעקידת יצחק

בכל בוקר, בעת תפילת שחרית, אנו קוראים את סיפור "עקידת יצחק".

בקריאה שטחית, אנו קוראים על גילוי אלוהי ורצון ה' שאברהם אבינו יעקוד את בנו. אך עם כל הכבוד לקושי הרגשי בסיפור, כאשר בורא עולם בכבודו ובעצמו מתגלה ודורש משהו, מיד נשאלת השאלה – מה הניסיון כאן? כלומר, מה יותר ברור מגילוי כזה?

אך ככל שמתעמקים בקריאה, אנו עדים לנקודה נשגבת בחינוך ובהסתכלות בכלל. אותה עקידה על הר המוריה היוותה שער שמאגד בתוכו הפכים גמורים כמו ביטול מול דריכות, רחמנות מול אכזריות, אמונה אבסולוטית מול ויתור על ההבטחה שניתנה, חסד גבורה, שמאל וימין, חיים ומוות.

הכל מנתקו יחדיו בתוך מעשה העקידה כאשר אברהם אוחז במאכלת מעל צווארו של בנו אחוז באהבה רצופה ובביטול גמור ברצון שלו וחדור בכל מאודו בכיצוע רצונו של אבינו שבשמיים, עד שנגלה אליו המלאך ואומר לו די. זה לא סיפק את אברהם, ועד שכורא עולם שציווה אותו בעקידה לא נגלה אליו בעצמו שוב ודרש שיפסיק, אברהם לא יכול היה לעצור.

אברהם נתבקש לעשות מעשה שהוא היפך רצונו, היפך מידותיו שהן שיא החסד והרחמנות בעולם. הוא נתבקש לעשות מעשה שסותר את כל ההבטחות שקיבל. בעצם, אברהם נתבקש לעשות את המעשה האכזרי ביותר – לשחוט את בנו יצחק, שהיה בן 37 בזמן העקידה. לאחר ניסיון כזה, אברהם זכה בשלמות בכך שהצליח להפוך את המידה שלו.

גם יצחק, שבשלב מסוים הבין שהוא הנעקה, פעל בביטול מוחלט ובשיתוף פעולה מופלא עם אביו בקיום הניסיון, וראה זכות עצומה בכך שהוא נבחר להיות הנעקה. יצחק, שניחן בעיקר במידת הגבורה, בזמן העקידה נכללה בו גם מידת החסד. זו אחת המורשות שזכינו לקבל מאבותינו, שבשעת מעשה ראו אותנו וזה היה הכוח שהוביל אותם בשמחה עצומה, להוריש לנו את אותם כוחות במהלך חיינו.

זהו סיפור על כל אחת ואחד מאיתנו – סיפור על אדם, אברהם שמו, סמל החסד והרחמים בעולם, שמוצא את עצמו בן יותר מ-130 שנים בסיטואציה בה עליו להפוך את הטבע שלו על מנת להפוך לאדם שלם. ברור לאברהם שמדובר בניסיון, ניסיון שמנוגד למידותיו הטבעיות.

כשאנו משליכים את סיפור העקידה על חיינו, הוא מביא אותנו למקום מאוד אישי ופנימי בנפשו של כל אחד ואחת מאיתנו, ומכריח אותנו להתעמת ולערער על האיזון והיציבות הנפשית שלנו, שלפעמים "נגועה" באהבה עצמית ולא מאפשרת להגיע לשלמות. ניתן להמחיש זאת בגשמיות, כאשר אנו רוצים לאזן משהו ולייצבו, כמו מאזניים, לפעמים צריך להוסיף משהו משמאל ומשהו מימין עד שמוצאים את האמצע.

גם בחינוך אפשר לראות זאת, בכך שהרבה "לא" צריך להפוך ללפעמים "כן", והרבה "כן" צריך לפעמים להפוך ל"לא". כל הזמן צריך להיות עם היד על הדופק, מחד לשים לב שהרצון להרעיף ולתת לא הופך את הילד לרדום ומגביל את יכולות הביטוי שלו, ומנגד הפעלת נוקשות יתירה עלולה לאטום את רגשות הילד כלפי עצמו וכלפי הסובבים אותו.

היום בדורנו, אנו למדים מרועה הדור שלנו, הרבי שליט"א מלך המשיח, שהסוד העצום הוא אהבה עצומה, אהבתו לכל יהודי ללא גבולות וללא הגבלות, לכל אחד באשר הוא ובמקום בו הוא נמצא, ללא מסכים וחציצות, ללא דעות קדומות. לנו נשאר רק לאחל שנוכל לאהוב כך את ילדינו ולתת להם כלים ממקום טהור ונקי, שיאדיר אותם ויעצים אותם מעלה מעלה כבני אדם מוסריים וכיהודים גאים, מתוך אהבה עצומה.

הרבי שליט"א מלך המשיח מקבל תוף שהכינו נשים לשמחת הגאולה

עם שלם יוצא ביד רמה, מבית עבדים אל החופש והדרור. הפרדף המצרי מסתיים בטביעה הפונית של הצוררים, ובכך תם ונשלם באופן סופי הסיוט המתמשך

קושי ותחושה מרה וכל יום שעדיין לא נמצאים בגאולה השלימה מקשה את החיים. מצד שני עלינו לחיות כבר את הגאולה שישנה.

המרים שבתוך כל אישה צועקת בתוכה "כן! את יכולה!". אנו חיים במציאות של גאולה. עלינו לפתוח את היום בשמחה ולהמשיך את השמחה על כל היום וכל השבוע וכל השנה. להכין את התופים זה לא רק סיסמה. הבטחון שהנה זה קורה דוחף אותנו למוכנות שיא. החיבור למשה שבדורנו, המשיח, נותן את הכוחות לשלב הפכים ויחד עם המרמור על הגלות, לחוש את הגאולה.

הרגש העיקרי שמלווה אותנו כל רגע הוא רגש של שמחה מהגאולה שכבר נמצאת, ורגש המרמור הינו הרגש השולי. אל תסתכלו לצדדים, אל תקשיבו לקול האומר "איך אפשר לשמוח?!". אל תקשיבו לקול המצביע לעבר המציאות שנראית עגומה וקשה ומנסה להסיט אותנו מהנקודה האמיתית.

קחו את התופים וצאו בריקודים עם הילדים והשכנות. הקשיבו לילדה הקטנה שבתוככם. הקשיבו לילדה שחושבת אחרת.

המקובל הגדול האריז"ל, גילה סודות רבים אודות גלגולי נשמות. אחד מהסודות הינם אודות נשות דורנו. נשמות אל, כותב האריז"ל – הינם אותם נשמות של דור גאולת מצרים!

כל אישה בדורנו זה, היא אחת מאותם נשים שחוו את הסבל המצרי. כל אישה בדורנו זה, הכינה תוף עוד לפני היציאה ממצרים, מתוך אמונה גדולה וביטחון שהנה הנה זה קורה.

לנשות הגאולה של דורנו יש עמוק בנפש את היכולת ללכת בדרכה של מרים ולהכיל את השילוב המושלם של מרירות ושמחה. הן כבר הוכיחו את עצמן בעבר, והם עושות זאת עכשיו בשירור חזון.

גם משה רבינו בעצמו נמצא כאן שוב. הפעם הוא בא להביא את הגאולה השלימה. הרבי שליט"א מליובאוויטש מלך המשיח הוא המשה ובשורתו שהגאולה כבר כאן ועלינו לפתוח את העיניים ולראות את המציאות הזו המתרחשת בפועל מול העיניים שלנו.

המציאות הנוכחית דורשת מאיתנו אחיזה בקצוות מנוגדים. מצד אחד

דלהי

הודו

הרב שניאור זלמן קופצ'יק, בן 39, נשוי לשרה ואב לשמונה, שליח בדלהי, הודו

ילדות // נולד בצפת להוריו הרב בצלאל ורחל, שעסקו בעצמם בשליחות בשדה החינוך. "מהרגע שאני זוכר את עצמי הבית היה תמיד עמוק בעניינים של שליחות. בשלב מסוים אבא שלי ייסד בית חב"ד בראש פינה הסמוכה לצפת ופתח שם גן חב"ד. בגן החדש לא היו מספיק ילדים אז בגיל 3 הוציאו אותי מהגן שלי בצפת והתחלתי לנסוע בכל יום לראש פינה כדי להיות ילד שליח בגן חב"ד. אתה בשליחות מגיל אפס", ההורים תמיד אמרו לי".

התמסרות // לאורך השנים הוא זוכר את אביו נעדר הרבה מהבית בשל פעילותו למען מוסדות חב"ד בארץ. "היתה תקופה בה רשת בתי הספר של חב"ד אוהלי יוסף יצחק נקלעה לקשיים, ואבא נקרא לסייע. לעיתים היה עוזב את הבית במוצאי שבת וחוזר להדלקת נרות של השבת הבאה, הוא כילה את כל השבוע בנסיעות ופגישות להצלת בתי הספר מסגירה. אני זוכר את היום בו נפטר בפתאומיות מנכ"ל הרשת הרב מאיר פריימן, אמרו לנו לא לספר לאבא שחזר בדיוק מימים ארוכים של נסיעות כדי שיוכל לנוח, אבל איכשהו הוא שמע על כך ויצא מיד חזרה

למרכז לטפל בכל מה שצריך".

הודו // הקשר שלו למדינה החל לפני למעלה מ-20 שנה, הרכה לפני שנסע לשם בעצמו, כאשר ההורים שלו החליטו לצאת לשליחות בפונה. "אבא שמע שקיימת נהירה של ישראלים למקום והיה ברור לו שצריך לפתוח שם בית חב"ד. זה היה מעשה נועז בהתחשב בכך שמדובר במשפחה של עשרה ילדים. הם נסעו להודו עם שבעה, בזמן ששלושת הגדולים ואני בתוכם נשארו ללמוד בישיבות בארץ. כאשר אבא הודיע לנו הגדולים על הנסיעה הוא אמר 'אנחנו נוסעים, לא יודע מתי פעם הבאה שנתראה'. בשבתות בהן קיבלנו חופשה מהישיבה לא היה לנו בית לחזור אליו, היינו נוסעים ל... שבת שליחות בבתי חב"ד במקומות שונים בארץ".

שליחות // כחמש שנים למד בישיבה ב-770, בית מדרשו של הרבי שליט"א מלך המשיח בניו יורק, ומשם נסע כמה פעמים להחליף את ההורים, כאשר היו צריכים לנסוע לארץ. "שנה אחת החלטתי לארגן ליל סדר למטיילים באיי אנדמן, מקום ציורי ויפהפה בהודו. בדיוק

לאחר מכן נפגשתי עם אשתי לראשונה, כשידוך. דיברנו על בית חב"ד ועל שליחות בהודו, והיא, שראתה תמונות מאנדמן וחשבה שכך נראית הודו, לא התנגדה. אמרתי לה שאני מתכוון לדלהי שזה מקום נורא, שכל מי שמגיע לשם חוטף שוק, שקשה מאוד לשרוד שם, ודווקא שם אני רוצה לעשות שליחות".

מדהים // חבר שלו שהתחתן באותו זמן יצא גם הוא לשליחות בדלהי, והם התלבטו רבות האם וכיצד נכון לפתוח בית חב"ד נוסף. "כתבתי לרבי שליט"א מלך המשיח באמצעות האגרות קודש וקיבלתי תשובה שיש מספיק מקום לפעילות עבור כל אחד מאיתנו. לאחר מכן התברר לי כי גם הוא בהודו כתב את השאלה, ומתוך כ-10,000 מכתבים שבאגרות קודש קיבל בדיוק את המכתב אותו אני קיבלתי אלפי קילומטרים ממנו, בצפת. למעשה אכן פעלנו עם קהלים שונים לחלוטין - הוא מול הצעירים והמטיילים, ואנחנו עם הקהילה המקומית, המורכבת ממשפחות דיפלומטים ואנשי עסקים שבאים להתגורר בהודו באופן זמני מתוקף תפקידם, ומבקרים נוספים המגיעים אלינו בשל האזור בו אנחנו נמצאים והקרבה לשרה התעופה".

בנימה אישית

ספר ניד // "הלימוד האהוב עליי הוא דווקא שיעור שנולד בעקבות מגפת הקורונה, שכמו בכל מקום בעולם גם אצלנו גרמה לקשיים אדירים ומטבע הדברים גם לצמצום ניכר בפעילות שביכולתנו לקיים, אך יחד עם זאת גם לחידושים גדולים. הקהילה שלנו הרי מורכבת ממשפחות שמתגוררות כאן לפרק זמן קצוב, ולכן יש משפחות רבות שהיה לנו עימן קשר טוב והשתתפו בקביעות בפעילות בזמן שהותן כאן, אך לאחר סיום תפקידן הן שבו לבתיהן במקומות שונים בעולם והקשר לא ממשיך להתקיים באותו אופן ובאותה רמה. בזכות המציאות החדשה שנכפתה עלינו יצרנו קשר מחודש עם משפחות רבות, וכיום יש לנו מערך שיעורים און-ליין שנערכים מספר פעמים בשבוע. הלימוד אליו התכוונתי הוא שיעור לימוד אישי - מה שנקרא 'חברותא' - שנולד גם הוא בעקבות המצב, אותו אני לומד עם יהודי יקר שהתגורר כאן לפני למעלה מעשר שנים. מידי שבוע אנחנו לומדים מתוך הספרים 'תורה אור' או ליקוטי תורה, המביאים את ביאורי החסידות על פרשת השבוע מאת אדמו"ר הזקן, רבי שניאור זלמן בעל התניא. עבורי זוהי שעה של הנאה צרופה מידי שבוע."

המשפחה // "אצלנו אין כזה דבר 'אשתו של השליח' או 'הילדים של השליח', אם כבר אני הוא 'הבעל של השליחה' או 'האבא של השלוחים'... הילדים הם חלק בלתי נפרד מהפעילות בבית חב"ד, הם מעורבים פעילים בכל דבר. היו פעמים שהייתי בבית חב"ד לבד בזמן שהמשפחה היתה בארץ, ראיתי אז עד כמה משפיעה חוסר הנוכחות של האישה והילדים על הפעילות. למעשה אשתי היא זו שמנהלת את רוב הפעילות שלנו, הן במסגרת השיעורים והמפגשים והן בתוכניות לילדים, שזה חלק עיקרי מאוד כמה שאנחנו עושים, לתת לילדי הקהילה כמה שיותר יהדות."

איחול // "הרבי שליט"א מלך המשיח אומר שכל זמן שמשיח עדיין לא בא בפועל, יהודי צריך להרגיש כי חסר הדבר העיקרי בחייו. אני מאחל לעצמי לחוש כך כל הזמן בשליחות, כי שום דבר לא שווה אם משיח עוד לא התגלה בפועל, ומאחל כמוכח שנזכה מיד להרגשה הנגדית - שהתמלאה המשאלה העיקרית והחשובה בחיינו, בהתגלות הרבי שליט"א מלך המשיח."

את הכסף לרכוש אותם. מה שכן היה לנו זה 50 יהודים שנרשמו כבר לארוחת החג. לא היה לנו מושג מאיפה להתחיל."

מאחורי הקלעים // בהודו אפשר הכל לשכור, ובצל המצב הפיננסי הדחוק הם החליטו ללכת בינתיים על האופציה הזו. "שכרנו שני מזגני חלון, שולחנות וכיסאות, ישראלי שהספקנו להכיר נתן לנו כיריים חשמליות ומבקרת יהודיה נוספת תרמה לנו טוסטר אובן. קנינו ארגו קלקר וקוביות קרח כדי שיהיה לנו איך לשמור את האוכל בקירור. בסעודת החג ישבו אצלנו 50 אורחים, שלא תיארו לעצמם כי השולחנות והכיסאות שכורים, ואנחנו אחרי הסעודה נישן בחדר הסמוך על מזרנים שביקשנו בהשאלה מהגסט-האוס בו התארחנו לפני כמה ימים... מכיוון ששכרתי את כל הציוד רק ליום אחד, מיד למחרת התייצבו עובדי החברה בנאמנות ולקחו הכל. את סעודת החג השנייה אכלנו אשתי ואני בתורנות על כיסא הפלסטיק היחיד שהיה בדירה."

שיחוף פעולה // הם עובדים בקשר הדוק עם שאר בתי חב"ד בהודו כמובן, וגם עם השגרירות הישראלית. "יש לנו קשר חם ואנחנו מסייעים יחד במקרים שונים של מצוקה. בתקופת הקורונה למשל היתה כאן בחורה ישראלית שחיה עם הודי וברחה מהבית, היא דפקה אצלנו בדלת עם המזוודות באמצע השבת. היו צריכים לחלץ אותה לארץ אך היא בדיוק נדבקה בקורונה... אירחנו אותה למשך שבועיים עד שתחלים ותוכל לטוס."

השגחה פרטית // עם פרוץ הקורונה בהודו הוכרז על סגר מוחלט, היה אסור לנוע ברחובות ברגל או ברכב. זה היה בדיוק לפני פסח, והוא החל במבצע ענק - להגיע לכל יהודי עם מצות ויין לליל הסדר. "ישנו פרופ' יהודי כבן 80 במרחק שעתיים וחצי נסיעה. השקעתי מאמצים בניסיון להגיע אליו, ואכן ביום שישי קיבלתי טלפון מהנספח הצבאי: השגנו לך רכב עם שוטר שיעביר אותך בכל המחסומים הרבים, למשך חמש השעות הקרובות. התלבטתי - לעזוב ככה ביום שישי למשך כל היום? אך מי יודע אם ומתי תהיה שוב הזדמנות? נסעתי ופגשתי אותו, ותוך כדי שיחה הוא מספר לי שהיה הולך להגיד קדיש על אימו ביום האזכרה שלה ט' בניסן. חטפתי צמרמורת. אמרתי לו כבר יותר משבועיים אני מנסה להגיע אליך, והנה בדיוק היום זה ט' בניסן! וכך באמצע שומקום הוא הניח תפילין לעילוי נשמת אימו."

קורונה // כמו כולם גם הם נאלצו להמציא את עצמם מחדש. "למשל בל"ג בעומר השכנו איך אנחנו יכולים להביא את החג למשפחות שלנו הסגורות בבתי. עברנו מבית לבית, המשפחות במרפסת ואנחנו למטה ברחוב עם מוצגי יהדות ו'מדורה ניידת' - מופע אש מדהים ששכרנו."

תוכניות לעתיד // "להגיע ללב של כל יהודי בדלה, והכי חשוב - להביא את הגאולה. אחד החלומות שלנו הוא - למרות שאנחנו נמצאים בשכונה מאוד יוקרתית והמחירים בהתאם - להצליח למצוא מקום מתאים ולבנות מקווה טהרה מהודר לקהילה שלנו."

הרב שניאור קופציק עם שגרירי ארה"ב וישראל בהדלקת נר חנוכה

יוצאים // גם לאחר ההחלטה לנסוע עוד התעכבו בארץ כמה חודשים, כי עדיין היה עליהם לגייס סכום ראשוני עבור הנסיעה ופתיחת הבית חב"ד. "יום אחד אבא שלי שאל אותי מה קורה, מדוע אנחנו מתעכבים? אמרתי לו שצריך הרבה כסף ואני לא חושב שאצליח לאסוף יותר מעשרת אלפים דולר. הוא אמר לי - תתחיל, על כל דולר שתצליח לאסוף אשיג לך דולר נוסף. התחלתי, וברוך השם הצלחתי לגייס בעצמי עשרת אלפים דולר ראשוניים, קנינו כרטיסי טיסה ויצאנו. את סכום ההכפלה שאבא רצה לתת לא לקחתי ממנו כמובן, ידעתי שיש לו בעצמו מספיק מה לעשות עם הכסף."

קשיים // הם נחתו בדלהי לקראת חגי תשרי והחלו לחפש דירה מתאימה ובמקביל להזמין יהודים לראש השנה. בינתיים סכום הכסף הראשוני החל לאזול. "מצאנו דירה נהדרת במחיר מצויין, אבל בכל מקרה לאחר חתימת החוזה על הדירה (לשלושה חודשים מראש + פיקדון) נשארנו בלי גרוש כמעט. יומיים לפני ראש השנה נכנסנו לדירה שהיתה ריקה. לא היו לנו אפילו מיטות ומזרונים, שלא לדבר על מזגן, מקרר ותנור אפיה, וגם לא היה לנו

קל

	6			2	3		9	
8		5		4				7
		2		6		3		5
	4			5	9	6		
6		7		3		8		1
		3		1			2	
4		8		9		7		
1				7		5		9
	7		2	8			1	

בינוני

	7				5			8
4					6		2	
	6			2				9
	2			6		8	5	
		3			4	2		
	1	8		5	7		6	
2				4			3	
	3		1					6
1			5				7	

קשה

3	9							2	
8		6		3					9
					6				
5	1			8	2	6			
		3				2			
		4	1	9			3	5	
			7						
9				6		1			8
	5						7	2	

תשבץ הגאולה

לפניכם מספר ציטטות קצרות מתוך המדרשים העוסקים בנושאי הגאולה ומלך המשיח. כמובן שלא כל המדרשים נכנסו בפדור זה, ולהבנת ההסבר בדברי חז"ל, יש לעיין במקור המדרשים המצויינים כאן.

שבצו את הפילים המודגשות בתוך התשבץ, כך שכולן יכנסו למקומן המדויק.

הפילים מופיעות בתשבץ ללא אותיות סופיות או רווח ביניהן (שימו לב לאותיות המחברות בין 2 פושגים):

אם ראית **מלכויות מתגרות** אלו באלו צפה לרגלו של משיח (מדרש רבה) עתידין ישראל לומר **שירה לעתיד לבוא**, שנאמר שירו לה' שיר חדש (מדרש רבה)

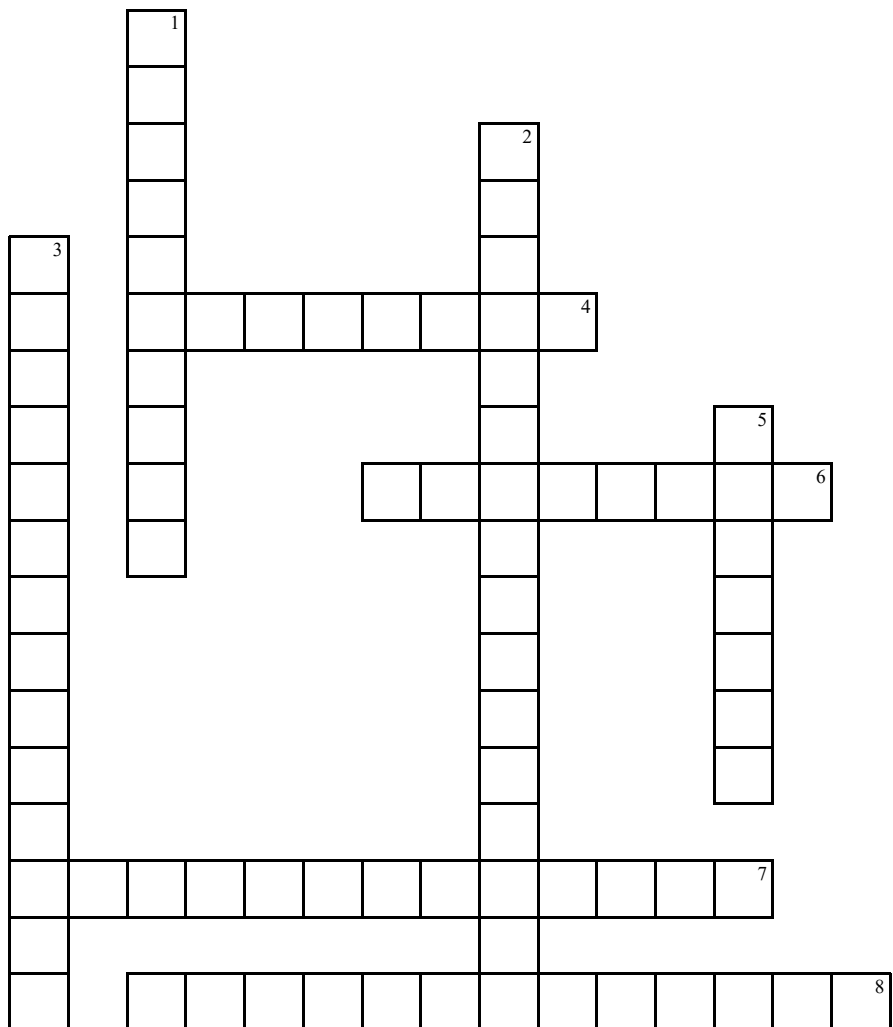
בשעה שמלך המשיח בא עומד על **גג בית המקדש** והוא פשמיע להם לישראל ואומר ענווים הגיע זמן גאולתכם (ילקוט שמעוני)

בני אל תתיראו כל מה שעשיתי לא עשיתי אלא בשבילכם, מפני מה אתם מתייראים **אל תיראו** הגיע זמן גאולתכם (ילקוט שמעוני)

ואין הדורות נגאלים אלא **בזכות נשים צדקניות** שיש בדור (ילקוט שמעוני)

תורה חדשה מאתי תצא, חידוש תורה מאתי תצא (מדרש רבה)

ורוח אלקים מרחפת, זה רוחו של **מלך המשיח** (מדרש רבה)

[תחנות מסע // אנוהם פלג]

ירדן יריחו

התחנה האחרונה של בני ישראל לפני כניסתם לארץ

נהר הירדן

מכאן הכל חוזר

למרות שכברית בין הבתרים הובטח לאברהם אבינו את ארצותיהם של עשרת האומות: "ושתי את גבולך מים סוף ועד ים פלשתים וממדבר עד הנהר", הרי שבפועל, בכניסתם לארץ, היו אמורים לכבוש רק את החלק המערבי של הארץ. אלא שעם הגיעם לאזור ביקשו חלק מהשבטים להתגורר שם, ובכך התחילו את תהליך הכיבוש שיסתיים לעתיד לבוא. מערכות מואב יצאו לכבוש את ארצו של עוג.

מריח ושופט

תורת הסוד מגלה, כי מסעות בני ישראל בנדודיהם במדבר, מקבילים לתהליך שעברו עם ישראל בשנות הגלות. התחנה האחרונה, ירדן יריחו, היא התקופה ממנה עוברים לגאולה. הרבי שליט"א מלך המשיח מבאר שהמילה "יריחו" מרמזת למשיח, כי היא משרש המילה ריח, והנביא ישעיהו אומר שכאשר המשיח יבוא ישפוט באמצעות חוש הריח את ישראל.

בית הדין הגדול

במשך ארבעים שנה נדדו בני ישראל במדבר, בדרכם לארץ ישראל. תחנתם האחרונה היא ממש בפתחה של ארץ ישראל, סמוך לעיר הראשונה אותה כבשו מעבר לירדן - יריחו. כנאמר בתורה: "ויסעו מהרי העברים ויחנו בערבות מואב על ירדן ירחו", שם קיבלו את ההוראות כיצד להתכונן לקראת כיבוש הארץ.

התחנה האחרונה

בתאריך ז' באדר, מציינים את (יום הולדתו ויום פטירתו של משה רבינו. מכאן, מערכות יריחו, יצא להר נבו, משם השקיף אל הארץ המובטחת: "ויעל משה מערבות מואב אל הר נבו ראש הפסגה אשר על פני ירחו". בהמשך בספר דברים, ממש לפני סיום התורה נאמר: "וימת שם משה עבד ה' בארץ מואב על פי ה'". "ויקבור אתו בגי בארץ מואב מול בית פעור, ולא ידע איש את קבורתו עד היום הזה".

HOME DESIGN

טפטים וחיפויים

טפטים וחיפויים לכל חלל בבית • עיצוב לקיר סלון
חדרי ילדים • חללי עבודה • חיפוי וחידוש מטבחים
חידוש דלתות - טפט עבה ואיכותי

המרכז הארצי במחירים זולים

חייגו עכשיו: 058.770.2929 • כולל שירותי התקנה